
TALOUSARVIO 2023

Taloussuunnitelma 2023–2025

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 19.12.2022 § 6

Kaupunginjohtajan katsaus	ii
Talousarvion valmistelun taustatietoja.....	1
Talousarvion rakenne ja sitovuus	3
Talousarvion 2023 yleiset tavoitteet	5
Talouden kehitys.....	6
Kuntakonsernin tavoitteet	25
Käyttötalouden perusteluosa	28
Tuloslaskelmat ja tunnusluvut	64
Investoinnit.....	66
Rahoituslaskelma ja tunnusluvut	69
Henkilöstöosa	72

Kaupunginjohtajan katsaus

Kunnat ja koko Suomen julkinen sektori ovat suuren muutoksen edessä, kun SOTE-uudistus vuosien selvittelyiden ja hankkeiden jälkeen toteutuu 1.1.2023. Kuntatalouksien koko pienee huomattavasti, mutta muutos kuntien toiminnassa ei käytännössä liene niin merkittävä, kuin puhtaasti eurojen valossa näyttäisi. Parkanon kaupungin osalta muutos näyttäytynee vieläkin pienempänä, koska sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat olleet Kolmostien Terveys Oy:n tuottamia jo vuosia. Esimerkiksi kaupunginhallituksen käsittelyyn tulevien asioiden määrä vähenee ehkä korkeintaan viisi prosenttia nykyisestä.

Kun uusia organisaatioita perustetaan ja pyritään kokoamaan joitain tehtäviä yhteen, muodostuu kuitenkin aina uusia rajapintoja, uusia organisaatorajoja. Näitä rajapintoja kutsutaan mielellään yhdyspinnoiksi ja sote-alueet on haluttu nimetä hyvinvointialueiksi. Parkanon kaupungilta, kuten kaikilta muiltakin kunnilta Helsinkiä lukuun ottamatta, poistuu velvollisuus ja myös oikeus järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita. Kunnilla säilyy kuitenkin edelleen velvoite edistää asukkaidensa hyvinvointia, mihin pyritään lähes kaikilla kuntien toimilla.

Hyvinvointialue on kaupungille jatkossa merkittävä yhteistyökumppani, mutta se on myös edunvalvonnan kohde. Ei ole parkanolaisten hyvinvoinnin kannalta yhdentekevää, millaisia linjauksia ja päätöksiä hyvinvointialueella tullaan tulevaisuudessa tekemään. Kaupungin talouden kannalta keskeinen kysymys on sote-toimitilojen käyttö kolmen vuoden siirtymäajan kuluttuakin, koska kaupunki tarvitsee vuokratulot kiinteistöistä. Vielä oleellisempaa on se, että tilat palvelevat parkanolaisia ja muidenkin kuntien asukkaita myös jatkossa. Palveluiden etäännyttäminen ei liene turha huoli, kun koko Suomen julkista taloutta tultaneen tulevina vuosina tasapainottamaan.

Valtio velkaantuu edelleen kovaa vauhtia. Parkanon lainamäärä on maltillinen, n. 23 miljoonaa euroa, mutta parkanolaisia kohden valtio on ottanut velkaa yli 150 miljoonaa euroa. Maamme ikärakenteesta johtuva suurin sote-menojen kasvupaine on vasta edessä. Suomen talouteen ennakoitaan vuodelle 2023 hyvin vähäistä kasvua tai jopa pientä taantumaa. Edelleen vuodelle 2024 kasvuennusteet ovat hyvin alhaiset. Inflaatio on vuosikausien jälkeen korkeissa luvuissa. Sähkön ja polttoaineiden hintojen raju nousu leviää elintarvikkeisiin ja lähes kaikkiin hyödykkeisiin. Selvää on, että osa kotitalouksista on vaikeuksissa ja kulu- tusta on pakko vähentää, mikä heijastuu negatiivisesti kulutuskysynnästä riippuvaiseen talouteen.

Parkanon kaupungin tuloslaskelmaennuste kuluvalle vuodelle näyttää siltä, että tilinpäätös tulisi muodostumaan budjetoitua paremmaksi. Talousarvio on n. 1,2 miljoonaa euroa alijäämäinen, mutta tällä hetkellä arvioimme, että päästäisiin nollatulokseen tai jopa plussan puolelle. Positiivinen ennuste johtuu pääosin verotulojen arvioitua selvästi paremmasta kehityksestä. Monella kunnalla sote-menot yllättävät jälleen ikävästi, Parkanon osalta taas sopuratkaisu Pihlajalinnan kanssa kasvattaa menoja talousarvioon verrattuna.

Kaupungin vuoden 2023 talousarviota on rakennettu ylijäämäiseksi. Inflaatioon ja kaupungin toiminnan kannalta keskeisten hyödykkeiden hintojen nousuun on varauduttu, mutta onko tämä varautuminen ollut riittävää, jää nähtäväksi. Ylibudjetoimia ei kuitenkaan ole syytä harastaa, koska sillä on helposti menoja kasvattava vaikutus. Mihinkään ylimääräisiin hankintoihin ei tule millään toimialueella ryhtyä.

Kaupungin toimintakulujen muutos konkretisoi sote-muutoksen eurovaikutuksen, yli 60 miljoonasta eurosta siirrytään hieman alle 20 miljoonaan. Talousarviossa tulosta vahvistavat aiemmilta vuosilta kunnille vuonna 2023 tilitettävät verokertymät, jotka tulevat vielä ”vanhan verotulotason” (ennen sote-uudistusta) mukaisina. Valtionosuustuloissa taas viimeisimmät marraskuun muutoslaskelmat lisäsivät Parkanon valtionosuutta lähes 0,9 M€. Korkotason nousu näkyy siten, että rahoituskulut kasvavat maltillisesti yli 0,2 M€:lla. Vuosikatetta kertyy n. 4 M€ ja kun poistojen taso on 2,1 M€, päästään 1,9 M€:n positiiviseen tulokseen.

Vuoden 2023 talousarvion lukuihin on syytä olla tyytyväinen, mutta valitettavasti vuodet 2024 ja 2025 näyttävät vaikeammilta. Verotulot ja valtionosuudet tullevat laskemaan vuodesta 2023, mutta menot kaikkineen kasvavat jo inflaation myötä. Myös rahoituskulut kasvavat, vaikka Kaarnan pitkä leasing-sopimus tuo tässä tilanteessa vakautta rahoituskuluihin.

Kaupungin investoinnit ollaan pitämässä lähivuodet melko maltillisella tasolla, noin 1,5 miljoonassa eurossa. Tämä on mahdollista siksi, että Parkano on huolehtinut keskeisen infrastruktuurin kunnosta, eikä suuria korjaus- tai investointitarpeita ole. Rahoituksen hinnan noususta huolimatta kaupungin palvelukiinteistöistä, kaduista ja kaikista verkostoista on pidettävä huolta. Tähän Parkanolla on tarvittaessa myös mahdollisuudet olemassa. Myös elinkeinoelämän tarpeisiin vastaamiseen kaavoituksella ja infran rakentamisella on rahkeita nopeastikin, jos tarve vaatii.

Kaupungin on huolehdittava pitkäjänteisesti maa- ja tonttivarannostaan strategisesti merkittävillä alueilla. Talousarviossa 2023 on varauduttu myös maan hankintaan. Kohdetta tai kohteita ei ole tarkemmin määritetty ja jos kauppoihin ei päästä, investointimääräraha luonnollisesti säästyy. Maan hankintaan on budjetoitu siksi, että valtuustolta ei tarvitse erikseen määrärahaa hakea, jos tilaisuus maan ostamiseen aukeaa.

Kaupunginjohtaja Jari Heiniluoma palaa virkaansa tammikuun 2023 alusta toimittuaan kevästä 2022 Kuntaliiton varatoimitusjohtajana. Kaupunginjohtajan virkatehtäviä on hoidettu tällä valin sijaisvoimin. Omalta osaltani totean, että Parkanon kaupungin palveluksessa on ollut hyvä työskennellä ja yhteistyö on ollut miellyttävää sekä luottamushenkilöiden että työkavereiden kanssa. Kiitän saamastani tuesta tehtävässä ja toivon kaikille erinomaista vuotta 2023.

Parkanossa 24.11.2022

Aki Viitasaari

vs. kaupunginjohtaja

Talousarvion valmistelun taustatietoja

Talousarvion valmistelun taustatietoja

Kuntalain taloutta koskevat uudet säädökset ovat tulleet voimaan 1.5.2015. Lain 110 §:ssä on säädökset talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelusta.

Talousarvio ja -suunnitelma

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Talousarvion valmistelusta vastaa kunnanhallitus sekä kukin toimielin omalla tehtäväalueellaan.

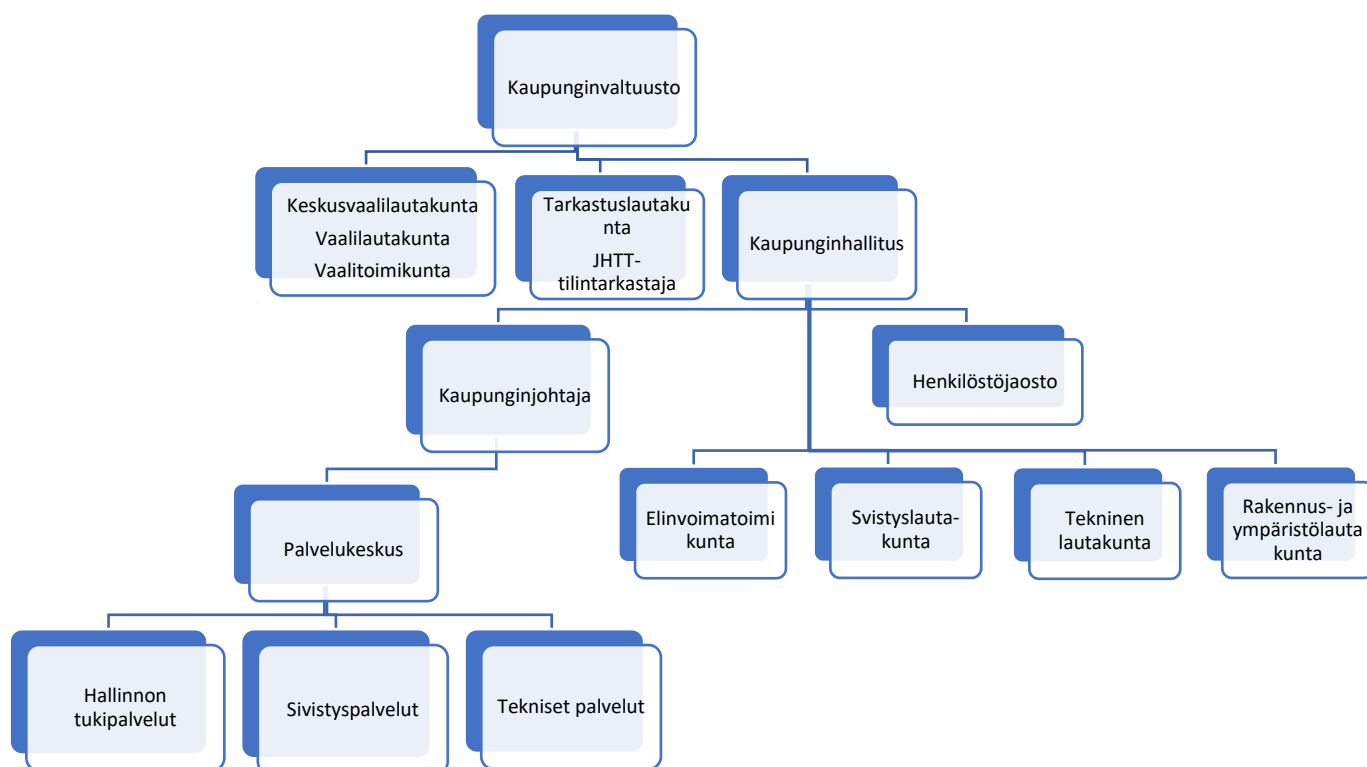
Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään sekä kunnalle että kuntakonsernille toiminnan ja talouden tavoitteet siten, että talousarvio ja -suunnitelma toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet.

Kunnan talousarvion liitteenä voi olla keskeisimpien tytäryhteisöjen talousarviot (JHS 199 Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio ja -suunnitelma).

Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään kuntalain 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa (KuntaL 37 §).

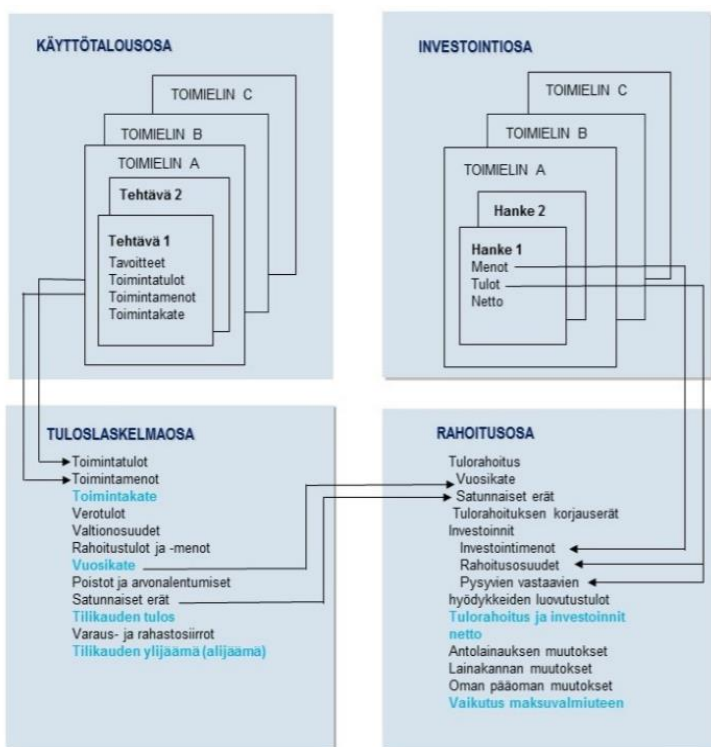
Talousarvion valmistelun taustatietoja

Operatiivinen organisaatorakenne

Talousarvion rakenne ja sitovuus

Parkanon kaupungin taloussuunnitelma on laadittu vuosille 2023–2025. Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi.

Talousarvio jakautuu käyttötalouteen, tuloslaskelmaosaan, investointeihin ja rahoitusosaan. Talousarvion tuloslaskelma- ja rahoitusosa kuvaavat kunnan kokonaistaloutta, käyttötalous- ja investointiosalla taas ohjataan toimintaa.

Kaupunginvaltuusto päättää käyttötalousojan tehtävät, joille se asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Talousarvion käyttötalouden sitovuustaso on nettomääräraha

– *lautakuntatasolla (toimielimittain)*

Investoinnit ovat sitovat tehtäväalueittain. Yli 168.000 euron hankkeet ja yli 84.000 euron irtaimistohankkeet on esitetty omana määrärahana, ja ne ovat hankekohtaisesti

sitovia kokonaiskustannusarvion puitteissa.

Pienet hankkeet ovat sitovia hankeryhmittäin, esim. pienet rakennushankkeet yhteensä.

Tuloslaskelman toimintakate, verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja -kulut ovat sitovia. Rahoituslaskelmassa esitetyt anto- ja ottolainojen nettomuutokset ovat sitovia. Lyhytaikaisia rahoitusinstrumentteja, kuten esim. kuntatodistuksia ei lasketa mukaan ottolainojen nettomuutokseen.

Talousarviossa esitetään myös tuloslaskelman ja rahoituslaskelman tunnuslukuja. Taloussuunnitelmaan sisältyy henkilöstöosa. Henkilöstöosa sisältää tilastolliset muutokset ja henkilöstön rekrytointisuunnitelman.

Talousarvion rakenne ja sitovuus

Parkanon kaupungin strategia

Parkanon kaupunginvaltuuston määrittelemä Visio on seuraava:

- Parkano tunnetaan rohkeita avauksia tekevänä paikkakuntana, jossa tartutaan toimeen ja järjestetään asiat parhain päin.
- Parkano on Tampereen ja Seinäjoen välisen Suomen elinvoimaisin keskus, joka houkuttaa asukkaita ja luo uusia työpaikkoja.
- Parkano tarjoaa viihtyisän asuin ympäristön sekä mahdollisuuden vaikuttaa ja osallistua aktiivisesti.
- Laadukkaista palveluista huolehditaan luomalla uusia toimintamalleja ja uudenlaista kumppanuutta.

Kaupunginvaltuuston määrittelemät arvot ovat:

1. Tehdään yhdessä ja haetaan kumppanuuksia
2. Ollaan ennakkoluulottomia ja tartutaan toimeen
3. Toimitaan avoimesti ja yksilöä sekä yhteistyökumppaneita arvostaen

Kaupungin vision toteutumista ja toiminnan kehittämistä varten on asetettu kolme painopistettä; elinvoima ja elinkeinojen kehittäminen, asumisviihtyvyys ja työllisyys ja hyvät palvelut

ELINVOIMA JA ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN

Visio: Parkano on elinvoimaisin keskus Tampereen ja Seinäjoen välillä.

Tavoitteet:

- Alueen paras ostos- ja matkailukeskus
- Kolmea maakuntaa palveleva logistiikan keskus
- Asukkaita houkuttava ja työpaikkoja lisäävä elinvoimainen aluekeskus
- Kehittyvä asemanseutu
- Kehittyvä Kolmostien varsi
- Houkutteleva paikkakunta, jossa on myönteinen ilmapiiri
- Vahva toisen asteen koulutus ja aikuiskoulutus
- Onnistunut markkinointi ja viestintä

ASUMISVIIHTYVYYS JA OSALLISUUS

Visio: Viihtyisä asuin ympäristö, jossa voi vaikuttaa ja osallistua aktiiviseen elämään.

Tavoitteet:

- Asumiskustannukset sekä tonttihinnat pidetään kohtuullisina
- Huolehditaan riittävästä määrästä houkuttelevia tontteja

Talousarvion rakenne ja sitovuus

- Huolehditaan rakentamisen joustavuudesta
- Säilytetään kylät aktiivisina ja elinvoimaisina
- Säilytetään ja monipuolistetaan harrastustoimintaa
- Kehitetään vapaaehtoistoimintaa sekä yhteistyötä järjestöjen kanssa
- Parannetaan osallistumismahdollisuuksia
- Hyödynnetään kaunista luontoa vapaa-ajanasumisen lisäämiseen

HYVÄT PALVELUT

Visio: Avainpalvelut kehityksen kärjessä

Tavoitteet:

- Vahvistetaan palveluja, joiden varaan lapsiperheet voivat perustaa kodin
- Uuden opetussuunnitelman mukainen vetovoimainen oppimisympäristö
- Kehitetään ja lisätään toisen asteen koulutusta
- Monipuolinen kansalaisopiston ja musiikkiopiston toiminta sekä aktiiviset kulttuuripalvelut
- Vahvistetaan kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistäviä lähipalveluita
- Terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen kiinnitetään huomiota
- Turvataan ikäihmisten palvelut
- Täydennetään palvelukonseptia yhteistyöllä kolmannen sektorin ja yritysten kanssa

Talousarvion 2023 yleiset tavoitteet

Talousarvioissa ja -suunnitelmassa asetettavien tavoitteiden tulee olla selkeitä, jotta niitä voidaan mitata mahdollisimman yksiselitteisillä ja konkreettisilla mittareilla ja menetelmillä. Mittarit voivat olla määrällisiä tai laadullisia.

Kaupungin yleiset tavoitteet ohjaavat koko kaupungin toimintaa ja hallintokuntien tavoitteiden asettamista. Tavoitteiden ja määrärahaesitysten tulee olla linjassa siten, että tavoitteiden saavuttaminen on mahdollista.

Toimialueittaiset tavoitteet esitetään käyttötalousosan yhteydessä.

Kuntalain 110 §:n mukaan tavoitteet tulee sitoa niihin osoitettuihin voimavaroihin. Tämä tarkoittaa, että talousarviossa osoitetaan toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Toisaalta tavoitteiden tehtävänä on osoittaa, mitä vaikutuksia varojen käytöllä on tarkoitus saada aikaan.

Talouden kehitys

Yleinen talouskehitys

Viime vuoden keväästä lähtien keskeinen talouteen vaikuttava asia on ollut Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja sen maailmanlaajuiset vaikutukset.

12

Alustavan arvion mukaan bkt notkahti 0,1% Q3:lla, mikä on pelättyä pienempi supistuminen

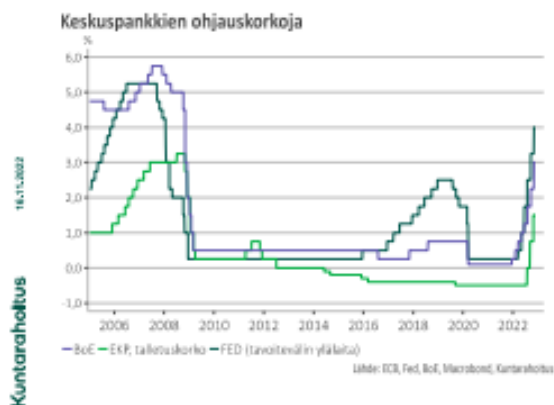
Näillä näkyminen Suomen koko vuoden 2022 bkt-kasvu yltää vielä reilusti yli 2 %:iin

Lähde: Eurostat, StatFin, Macrobond, Kuntarahhoitus

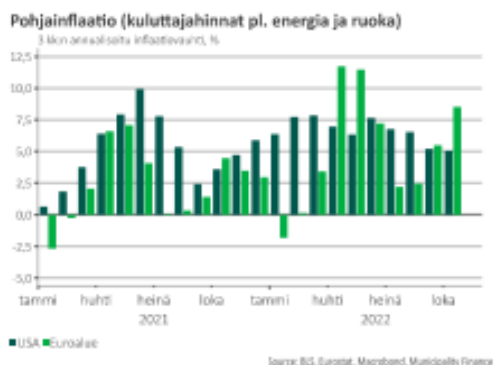
Tuoreimmissa talousennusteissa mahdollisen taantuman uskotaan jäävän lieväksi

5 Arvuuttelut inflaatiosta, taantumasta ja korko- politiikasta heiluttavat voimakkaasti markkinoita

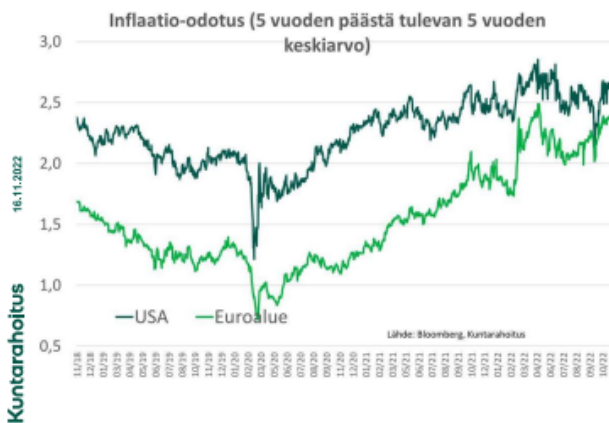

6 Yhdysvalloissa inflaatiovauhti on kesän jälkeen hidastunut, euroalueella kiihtynyt!

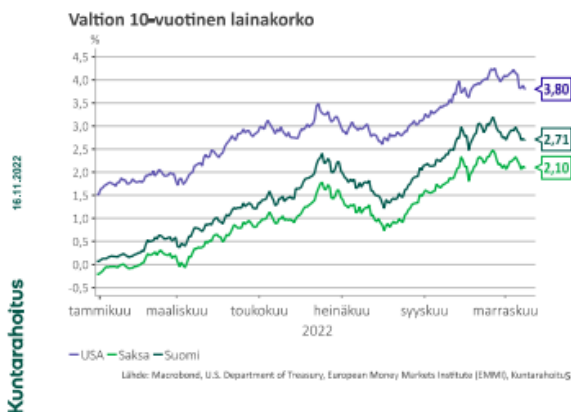

Euroalue

8 Euroalueen 5v./5v. inflaatio-odotukset hiipineet ylemmäs – EUR/USD -käänte tuo pientä lohtua EKP:lle

9 Pitkien korkojen nousussa hengähdystauko – vai kohta jo peräti orastava laskukäänte?

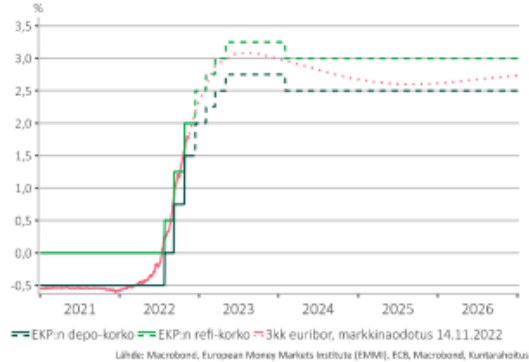

10

EKP etenee nyt ”käsiohjauksella” ja siksi tarvittavien koronnostojen määrää hyvin vaikea ennakoida

16.11.2022
Kuntarahhoitus

EKP:n ohjauskorot, 3kk euribor + näkymä 2023-2026

Euroalueen swap-korot (5v. & 10v.) ja 6 kk euribor + markkinaodotukset 26.10.2022

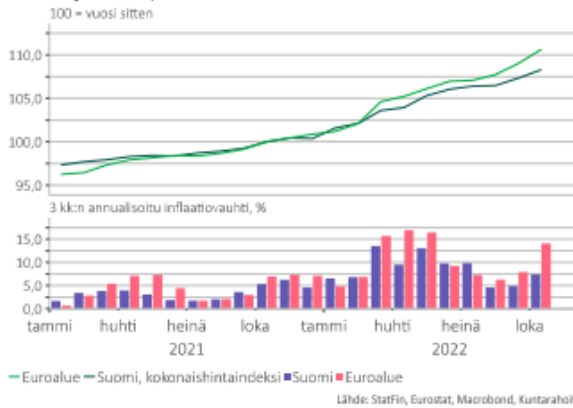
Suomen talous

15

Suomessa inflaatio euroaluetta matalampi mutta paine meilläkin syksyllä voimistunut

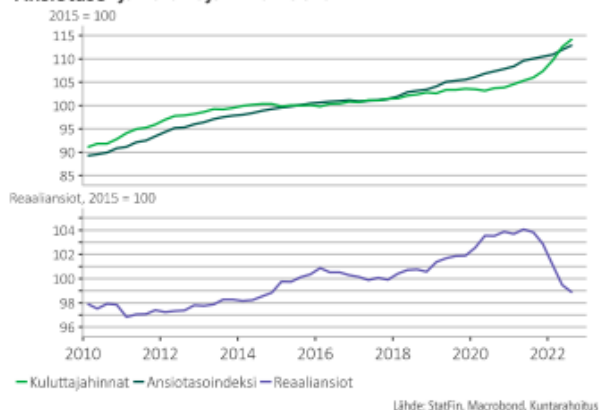
16.11.2022
Kuntarahhoitus

Kuluttajahinnat, Suomi vs. euroalue

Reaaliensiot 2014 lopun tasolla

Ansiotaso- ja kuluttajahintaindeksi

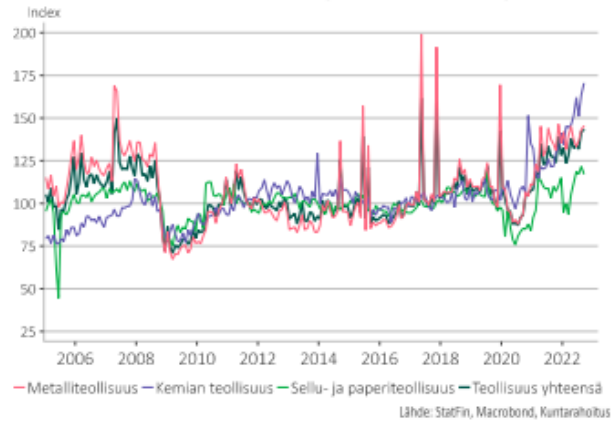

13 Teollisuustuotannon kehitys olosuhteisiin nähden erinomainen – näkömä yhä kohtuullisen hyvä

Teollisuustuotannon volyyymi, 2018=100

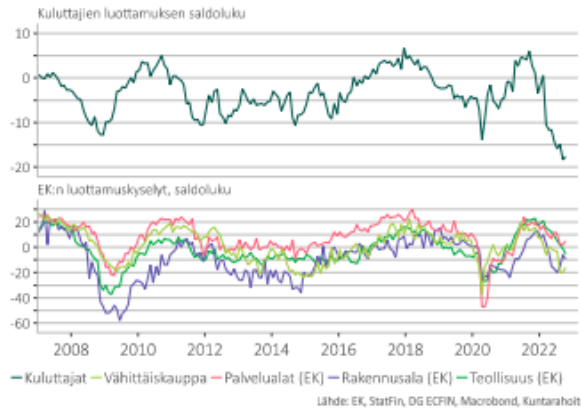

Suomi, uudet teollisuustilaukset (nimellinen indeksi)

14 Ruoka-, energia- ja asumismenojen ”kolmoisisku” kuitenkin synkettänyt kotimaan tunnelmia

Talouden luottamusmittareita

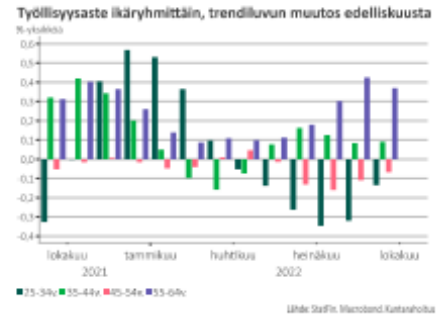
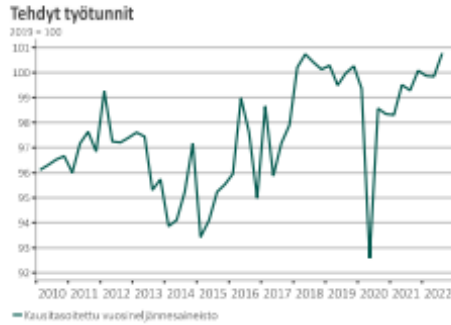

Suomi, kuluttajahinnat

16

Työllisyys yhä vahvaa – pienistä säröistä huolimatta merkittävään työttömyyden nousuun ei uskota

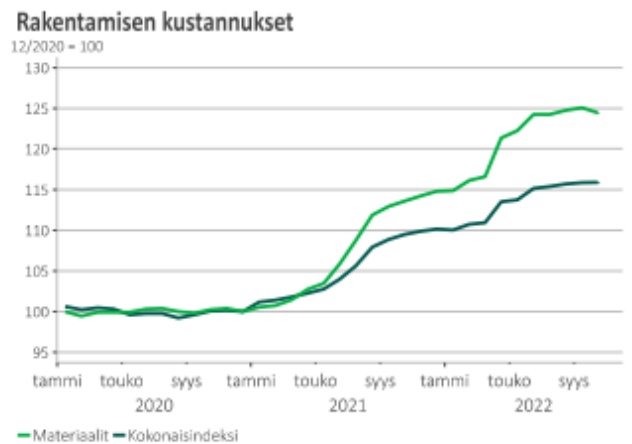

16.11.2022

Kuntarahoitus

17

Korkojen nousu jähdyttää asuntomarkkinoita – rakennuskustannusten nousu taittumassa

16.11.2022

Kuntarahoitus

18

Kuntatalous lähtee haastavaan suhdannevaiheeseen vahvoista asemista

11.10.2022

Kuntarahoitus

Lähde: Kuntarahoitus, Valtiovarainministeriö kuntatalousohjelma, VM talousennuste 09/2022

VM/Kuntatalousohjelma

Valtiovarainministeriö julkaisi kuntatalousohjelman vuosille 2023-2026 keväällä 2022 ja sitä tarkennettiin 19.9.2022 vuoden 2023 valtion talousarvioesityksen valmistelun yhteydessä.

Kuntien talous pysyi vahvana vuonna 2021 valtion koronatuista ja verotulojen nopeasta kasvusta johtuen.

Kuntatalouden vuosi 2022 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella edelleen hyvältä. Ennusteen mukaan verotulojen hyvä kasvu pitää vuosikatteen likimain vuoden 2021 tasolla ja toiminnan ja investointien rahavirta kääntyy positiiviseksi. Taustalla vaikuttaa kuitenkin Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) yhtiöittäminen, joka vahvistaa toiminnan- ja investointien rahavirtaa kertaluonteisesti lähes 700 milj. eurolla

Venäjän hyökkäys Ukrainaan on kuitenkin kasvattanut talouden tilannekuvaan liittyvää epävarmuutta voimakkaasti kuluvana vuonna. Energian, raaka-aineiden sekä ruuan hinnat ovat nousseet hyvin nopeasti, ja Suomen ulkomaankaupan näkymät ovat heikentyneet merkittävästi sodan myötä. Tuotanto on kehittynyt vielä alkuvuonna 2022 suotuisasti ja myös työllisyys on kasvanut ripeästi alkuvuonna, mutta kuluttajahintojen nousun arvioidaan leikkaavan kotitalouksien ostovoimaa, kulutusta ja talouden kasvua selvästi vuoden 2022 lopulla ja vuoden 2023 alkupuolella. Lisääntynyt epävarmuus myös siirtää investointeja tulevaisuuteen. Bruttokansantuotteen kasvun arvioidaan hidastuvan kuluvan vuoden 1,7 prosentista 0,5 prosenttiin vuonna 2023. Vuosina 2024–2026 BKT:n vuotuisen kasvun arvioidaan olevan noin 1,4 prosenttia

Sote-uudistuksen voimaantulo vuodesta 2023 on kunnallishallinnon historian suurin uudistus, joka muuttaa kuntatalouden tunnuslukuja voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset ja niitä vastaava rahoitus poistuvat.

Vuosi 2023 on kuntatalouden kehitysarviossa vielä jopa ennätysellisen vahva, koska sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen nettokustannukset siirtyvät pois kuntien vastuulta vuoden 2023 alusta alkaen, mutta uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä ensi vuonna täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti. Tämän arvioidaan vahvistavan kuntataloutta 1,2 mrd. eurolla vuonna 2023. Vuosikate riittää selvästi kattamaan poistot ja toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan olevan noin 1,2 mrd. euroa positiivinen vuonna 2023.

Kuntatalouteen jää kuitenkin sote-uudistuksen jälkeen menojen ja tulojen välinen rakenteellinen epätasapaino, ja kokonaismenot pysyvät vuosina 2024–2026 hieman tuloja suurempina. Lisäksi sote- ja pelastustoimen palveluiden siirtyessä hyvinvointialueille kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat. Samanaikaisesti investointitarpeet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muutto liikkeen ja toimintaympäristön muutosten vuoksi. Tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy siten sote-uudistuksen jälkeenkin

Merkittäviä kuntatalouteen vaikuttavia valtion toimenpiteitä ei ole nähtävissä vuoden 2023 aikana, vaan muutokset on tehty pääosin aiempina vuosina. Kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysi valtionosuus ja valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille. Kuntien valtionapujen taso kuitenkin alenee voimakkaasti sote-uudistuksen vuoksi. Kompensoitavien tehtävien lisäksi indeksikorotukset ja maahanmuuton tukeminen puolestaan kasvattavat valtionapuja.

Parkanon talouden kehitys

Vuoden 2023 ja erityisesti suunnittelukauden 2024-2025 talouden suunnittelussa on merkittäviä epävarmuustekijöitä. Maailmanlaajuinen kriisi Venäjän Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyssodan myötä, koronan vaikutukset palveluihin edelleen sekä sote-palveluiden siirto hyvinvointialueille ja sitä kautta kunnan rahoitus-pohjan merkittävä muutos tekevät taloudesta ja toiminnasta haasteellisesti ennustettavan.

Parkanon kaupunginhallituksen vuoden 2020 alussa asettama työryhmä on pohtinut talouden tasapainottamisen keinoja pitkällä tähtäimellä.

Parkanon kaupungin talouden tasapainoa tulee tarkastella työryhmän mukaisesti mm. seuraavien osa-alueiden osalta:

- väestön- ja ikärakenteen muutokset
- palvelurakenteen muutostarpeet
- toiminnan tehokkuuden lisääminen
- säästömahdollisuuksien ja lisätulojen kartoittaminen

Keskisimpänä tasapainottamiskohteenä on henkilöstömenot, joita voidaan karsia sopeuttamalla toimintaa palveluntarvetta vastaavaksi. Lisäksi tulee tarkastella

Väestökehitys ja väestön ikääntyminen Parkanossa:

	2020	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
VÄESTÖ ikäryhmittäin, 31.12.						
0 - 18 vuotiaat	1 116	1 106	1 096	1 065	1 043	1 027
<i>Muutos %</i>	-1,4	-0,9	-0,9	-2,8	-2,1	-1,6
19 - 64 vuotiaat	3 119	3 033	2 951	2 879	2 819	2 758
<i>Muutos %</i>	-1,9	-2,8	-2,7	-2,5	-2,1	-2,2
+ 65 vuotiaat	2 117	2 147	2 161	2 191	2 203	2 216
<i>Muutos %</i>	1,2	1,4	0,7	1,4	0,5	0,6
Asukasluku vuoden lopussa	6 352	6 286	6 208	6 135	6 066	6 000
<i>Muutos %</i>	-0,8	-1,0	-1,2	-1,2	-1,1	-1,1

Taseeseen muodostunut ylijäämä on noin 11,7 miljoonaa euroa. Voimassa olevan taloussuunnitelman mukaan kaupungin tulos suunnittelukaudella pysyy ylijäämäisenä.

Kaupungin taloudenhoidossa on huomioitava lähivuosien palvelutarpeiden ja menojen kasvu sekä huomattavasti kasvavat rahoituskustannukset. Korkokulut lähes kaksinkertaistuvat vuonna 2023, huolimatta kampuksen kiinteäkorkoisesta rahoitusleasingista

Lisäksi on huomioitavaa, että suunnitelmakaudella erääntyy Bullet-lainoja noin 3 miljoonalla eurolla.

Suunnittelukauden päättyessä hyvinvointialueen kanssa solmitut sote-kiinteistöjen vuokrasopimukset päättyvät, joka tuottaa merkittävän epävarmuustekijän tulevaisuuteen.

Kaupungin rahoituskustannuksia tarkasteltaessa vajaan kymmenen vuoden periodilla, nousee merkittävänä eränä esiin leasing-rahoituksen hoitokustannukset. Vuosittainen kampusrakennuksen annuiteetti on noin 600 tuhatta euroa. Annuiteetissa on mukana sekä korot että lyhennykset. Annuiteetti kirjataan tuloslaskelmaan rahoitusmenoksi, joten se heikentää tulosta vastaavasti.

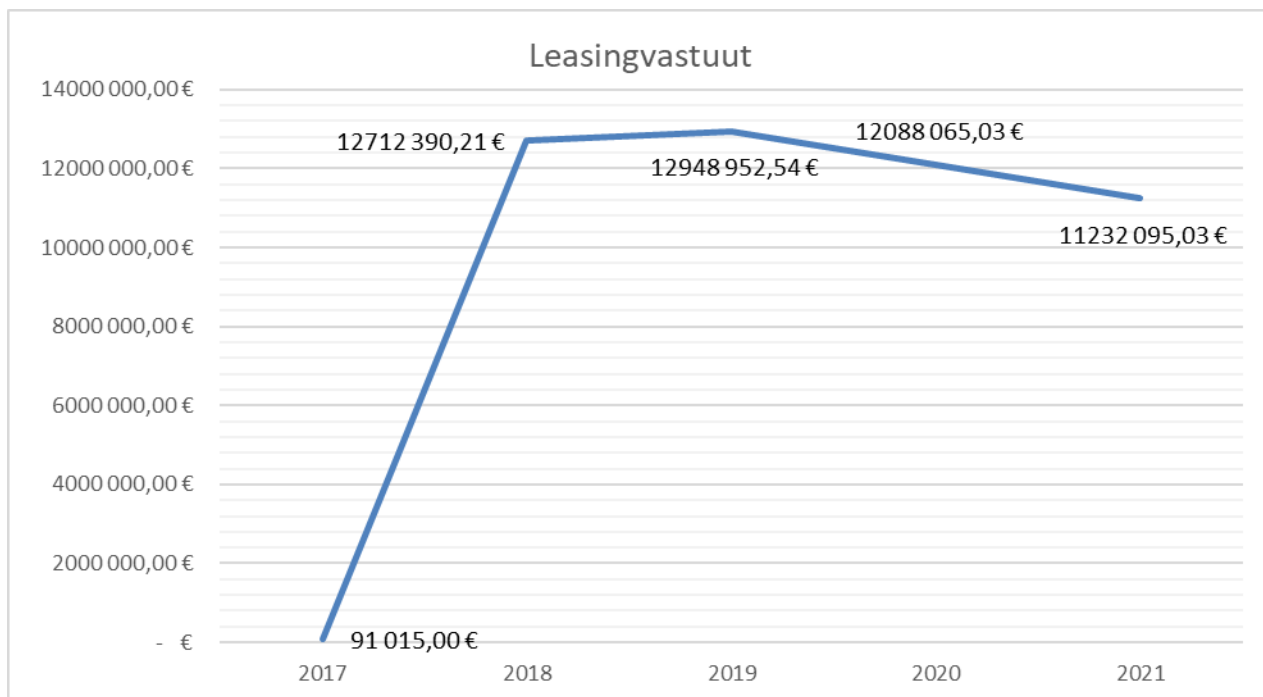
Kampuksen rahoitusleasingin korko on lyöty lukkoon 10 vuodeksi. Rahoitus otettiin pihatöiden myöhemmän valmistumisen vuoksi kahdessa erässä siten, että päärakennuksen korko on 0,92% p.a. ja pihatöiden osuuden 0,84 % p.a..

Kalustohankinnat Kampukselle ovat noin 2,1 milj. euroa, joista on hankittu leasingillä. Kalusteiden takaisinmaksuaika on korkeintaan 5-7 vuotta, joten niiden kustannus rasittaa tuloslaskelmaa noin 350 tuhatta euroa vuodessa. Pitkäkestoiset irtaimistokohteet on kuitenkin hankittu omaksi ja rahoitettu lainarahoituksella. Tämä on tarkoittanut kuitenkin irtaimiston poistojen merkittävää nousua, koska poisto aika on vain 3 vuotta.

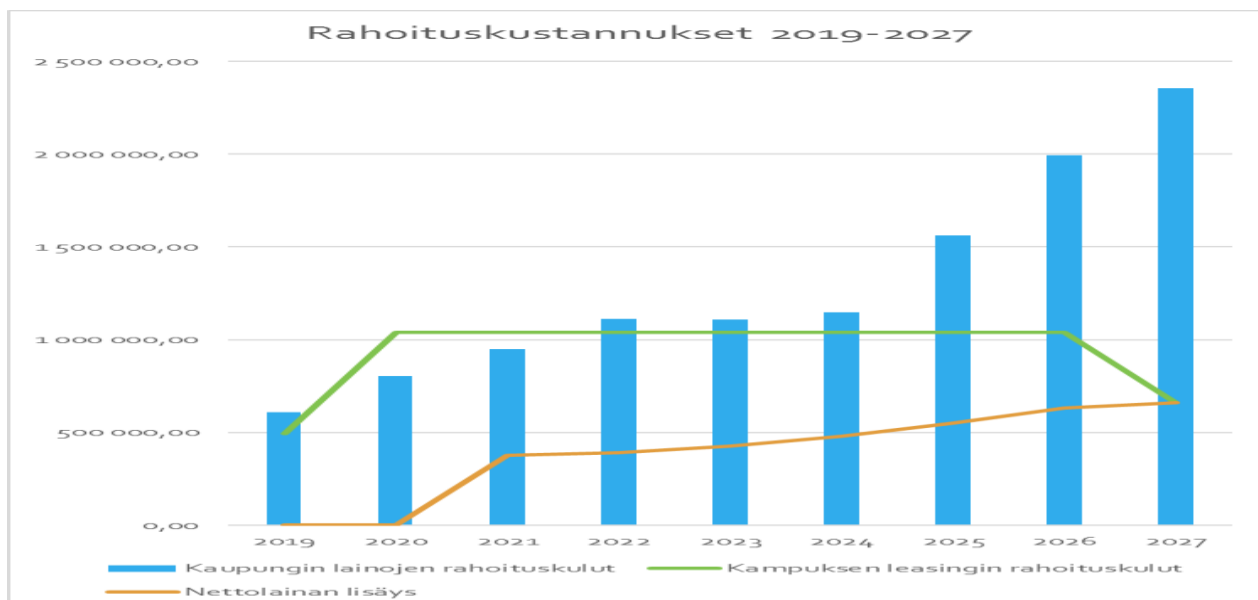
Kampuksen osalta on myös huomioitava YIT:lle maksettava vuosittainen noin 430 teuron hoitokustannus.

Leasingvastuut sisältävät:	Saldo 31.12.2021	
- kopiokoneet	49 246	
- ICT-laitteet	359 527	
- Valtra 902	65 179	
- muut koneet ja laitteet	87 724	
- Kampuksen kiinteistö	10 775 731	yht. 11 337 407

Talouden kehitys

On huomattava, että kaikkiin leasing sopimuksiin sisältyy jäännösarvo, joka ei ole mukana oheisessa laskelmassa. Kampuksen osalta se on 5 126 233 euroa.

Vuosien 2025–2027 rahoituskustannusten nousu johtuu vuosina 24-27 erääntyvien bullet-lainojen maksamiseksi otettavien uusien lainojen lyhennyksistä (takaisinmaksuajaksi laskettu 15 vuotta). Näiden pääoma on

noin 8 milj. euroa. Koska poismaksettavat lainat olivat kertalyhenteisiä ja korvaavat lainat lyhennettäviä, rahoituskustannusten nousu on merkittävä. On tietysti mahdollista ja ehkä pakkokin, ottaa myös ainakin osa korvaavista lainoista bulletteina. Toisaalta bullettien käyttö lykkää rakenteellista velkaa vain eteenpäin.

Kuviosta poiketen leasingkustannukset eivät putoa esitetyllä tavalla, koska laitteistoja joudutaan uusimaan.

Sote uudistus

Sote-uudistus siirtää vuoden 2023 alussa yli puolet kuntien lakisääteisistä tehtävistä ja käyttötalouden kustannuksista maakunnille (hyvinvointialueille). Samalla maakuntiin siirtyvät myös vastaavaan toimintaan liittyvät asiakasmaksut sekä siirtyviä nettokustannuksia vastaava määrä verorahoitusta. Kunnilta vähennettävät tuloerät muodostuvat siirtyviä tehtäviä vastaavasta valtionosuudesta, kuntien yhteisöverosta ja kunnallisverosta. Vähennettävien erien suuruus täsmentyy laskelmien päivittyessä. Lopulliset siirtolaskelmat tehdään loppuvuonna 2023 kuntien raportoimien vuosia 2021 ja 2022 koskevien keskimääräisten kustannusten perusteella. Rahoituksen siirtolaskelmat saadaan kuntien Valtiokonttorille raportoimista taloustiedoista.

Koko maan tasolla uudistus on kustannusneutraali, sillä kuntataloudesta lähtee yhtä suuri määrä kustannuksia ja tuloja pois. Yksittäisissä kunnissa tilanne ei ole kuitenkaan sama, sillä kuntakohtaisesti siirtyvät kustannukset ja tulojen vähennykset eivät vastaa toisiaan. Uudistuksesta aiheutuvia kuntakohtaisia eroja tasoitetaan valtionosuusjärjestelmään sisältyvillä tasauksilla ja rajoittimilla.

Vuoden 2022 tasossa kuntien siirtyvät sote-kustannukset ovat yhteensä noin 20,16 miljardia euroa. Kuntien pelastustoimen tehtävien kustannukset ovat vuoden 2022 tasossa 470 miljoonaa euroa. Hyvinvointialueiden yleiskatteinen rahoituspohja on siten 20,63 miljardia euroa.

Verotulot ja valtionosuudet

Verottajan ja Kuntaliiton ennuste 26.9.2022

Kunnallisveroennuste

Kuntien verotulot koostuvat kunnallis-, kiinteistö- ja yhteisöverosta. Kunnallisveron osuus verotuloista on ollut keskimäärin noin 84 prosenttia, kiinteistöveron noin 8 prosenttia ja yhteisöveron noin 8 prosenttia. Kuntien verotulojen arvioidaan olevan vuonna 2022 yhteensä noin 26,5 mrd. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna verotulot kasvaisivat vajaalla 4 prosentilla. Verotulojen kasvua selittävät erityisesti suotuisa tulo- ja työllisyyskehitys.

Vuonna 2023 verotulojen ennustetaan pääosin sote-verouudistuksen johdosta alentuvan 46,5%, koska järjestämivastuun myötä myös palveluiden rahoitus on kohdennettava hyvinvointialueille. Merkittävä osa tulojen siirtoa tehdään kunnallisveron kautta. Tämän vuoksi kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennetaan 12,64 prosenttiyksikköä vuoden 2022 tuloveroprosentista. Parkanon tuloveroprosentiksi vuodelle 2023 muodostuu näin ollen 9,36%

Talouden kehitys

Kokonaisuudessa verotulokehitys tulevina vuosina näyttää positiiviselta. Kuluvalle ja tuleville vuosille valtakunnan tasolla verotuksen näkymät ovat parantuneet. Kuluvana vuonna ennakkoverojen arvioidaan kasvavan reilu 2,6 %. Palkkasumman kehitysarvio vuodelle 2023 on noin 4% ja vuosina 2024-2026 noin 3%.

Parkanon kaupungin ennuste:

Yhteenveto					
TILIVUOSI	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
Verolaji					
Kunnallisvero	19 874	20 316	10 200	9 900	10 028
<i>Muutos %</i>	0,5	2,2	-49,8	-2,9	1,3
Yhteisövero	3 310	3 395	2 344	2 138	2 218
<i>Muutos %</i>	47,2	2,6	-31,0	-8,8	3,7
Kiinteistövero	1 945	2 083	2 022	2 022	2 022
<i>Muutos %</i>	9,8	7,1	-2,9	0,0	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	25 129	25 794	14 566	14 060	14 269
<i>Muutos %</i>	5,6	2,6	-43,5	-3,5	1,5

Taulukoiden luvut on esitetty käyvin hinnoin, eli inflaation vaikutusta ei ole eli-minoitu

Kuluttajahintaindeksi, 2000=100	125,1	131,6	134,8	136,6	138,5
<i>Kuluttajahintaindeksin muutos</i>	2,2	6,5	3,2	1,8	1,9
Peruspalvelujen hintaindeksi	136,6	140,4	144,2	147,5	151,3
<i>Peruspalv. hintaindeksin muutos</i>	2,4	3,8	3,8	3,3	3,8

Talouden kehitys

Parkano

ANSIOTULOT	2020	2021**	2022**	2023**	2024**	2025**
Palkkatulot	72 144	75 179	76 679	76 969	77 395	78 514
<i>Muutos %</i>	-0,9	4,2	2,0	0,4	0,6	1,4
Eläketulot	47 107	48 114	49 467	52 297	54 328	55 588
<i>Muutos %</i>	2,6	2,1	2,8	5,7	3,9	2,3
Työttömyysturva	5 067	4 523	3 892	3 922	3 971	3 991
<i>Muutos %</i>	32,0	-10,7	-13,9	0,8	1,3	0,5
Muut sos.turvaetuudet	2 250	2 365	2 467	2 423	2 424	2 411
<i>Muutos %</i>	2,7	5,1	4,3	-1,8	0,0	-0,5
Maa- ja metsätalous	1 158	1 115	1 133	1 151	1 168	1 186
<i>Muutos %</i>	-23,0	-3,7	1,6	1,6	1,5	1,5
Elinkeinotoim. + muut	6 625	6 811	7 091	7 308	7 538	7 754
<i>Muutos %</i>	-10,5	2,8	4,1	3,1	3,1	2,9
ANSIOTULOT YHTEENSÄ	134 351	138 106	140 729	144 070	146 824	149 445
<i>Muutos %</i>	0,5	2,8	1,9	2,4	1,9	1,8

VÄHENNYKSET	2020	2021**	2022**	2023**	2024**	2025**
Palkansaajan vak.maksut	6 764	7 284	7 371	7 473	7 535	7 650
<i>% palkoista</i>	9,4	9,7	9,6	9,7	9,7	9,7
Vähennetyt matkakustan.	2 155	2 171	2 771	2 683	2 208	2 162
Muut tulonhankk.vähenn.	2 917	2 512	2 548	2 651	2 603	2 565
Eläketulovähennys	12 266	12 475	12 866	14 977	15 269	15 398
<i>% eläkkeistä</i>	26,0	25,9	26,0	28,6	28,1	27,7
Ansiotulovähennys	6 436	6 201	5 910	6 144	5 859	5 638
Perusvähennys	6 085	6 208	6 357	6 520	6 415	6 201
Muut vähennykset	255	203	191	144	140	137
VÄHENNYKSET YHT.	36 877	37 053	38 015	40 592	40 029	39 752
<i>Vähennysaste %</i>	27,45	26,83	27,01	28,17	27,26	26,60
Ansiotulot - vähennykset	97 474	101 053	102 714	103 478	106 795	109 693
<i>Muutos %</i>	0,8	3,7	1,6	0,7	3,2	2,7

Yhteisö- ja kiinteistöveroennuste

Yhteisöveroennuste

9.11.2022 verottajan julkaisemien tietojen mukaan yritykset maksoivat vuonna 2021 yhteisöjen tuloveroa 7,3 miljardia euroa, joka on 34% aiempaa vuotta enemmän.

Sote-uudistuksesta johtuen kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta alennetaan. Tämä pienentää kuntien yhteisöveron kertymää vuonna 2023 noin 763 milj. eurolla ja maksuunpanoa noin 909 milj. eurolla. Hallitusohjelman mukaisesti veroperustemuutosten verotuottovaikutukset kompensoidaan nettomääräisesti kunnille. Kompensatio toteutetaan muuttamalla yhteisöveron jako-osuuksia siten, että muutosten verotuottovaikutus kunnille on neutraali. Verotuksen maksujärjestelyjen huojentaminen vuosina 2020 ja 2021 siirtää kuntien yhteisöverokertymää näiltä vuosilta yhteensä noin 5 milj. euroa vuodelle 2023. Yhteisöveron ennustetaan kasvavan edelleen vuosina 2023-2026.

Kiinteistöveron tuotto vuonna 2023 on noin 2,1 mrd. euroa, mikä on noin 16 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2022. Verotuksen maksujärjestelyjen huojentaminen vuosina 2020 ja 2021 siirtää kiinteistöverotulojen kertymää arviolta 4 milj. euroa vuodelle 2023. Koska sote-uudistus ei vaikuta kiinteistöveroon, sen suhteellinen osuus kuntien verotuloista kaksinkertaistuu nykyiseen verrattuna

Talousarvion 2023 verotuloennuste perustuu edellä selostettuun.

	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Kunnan tulovero	19 873 559	20 000 000	10 200 000
Kiinteistövero	1 945 143	2 300 000	2 344 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 309 931	2 200 000	2 022 000
	25 128 633	24 500 000	14 566 000

Valtionosuudet

Valtionosuus koostuu kahdesta osasta, valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Ennakkolaskelma perustuu edellisen varainhoitovuoden (eli vuoden 2022) valtionosuuslaskelmaan, josta on poistettu sote-uudistuksen yhteydessä hyvinvointialueille siirtyvät sote-sidonnaiset valtionosuudet (noin 5,36 mrd. €). Lisäksi laskelmassa on huomioitu sote-uudistuksen yhteydessä voimaan tulevat muutokset peruspalveluiden valtionosuudessa. Järjestelmään on lisätty 16 vuotta täyttäneiden ikäryhmä ja väestökasvun sekä

Talouden kehitys

hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosat. Lisäksi verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen liisäys- ja vähennysrajoja on muutettu. Laskelma sisältää myös sote-uudistuksen talousvaikutuksia tasaavat elementit.

Kaikki määräytymistekijät ovat tiedossa loppusyksystä 2022, laskelma on päivitetty 18.11.2022.

Parkanon kaupungin valtionosuusennuste perustuu edellä selostettuun.

	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	12 782 706	14 187 248	4 536 705
Verotuloihin perustuva vos - tasaus	4 536 792	4 500 000	1 245 420
Muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	- 362 185	- 500 000	- 360 000
Muut valtionosuudet	4 346 436	3 500 000	
	21 303 749	21 687 248	5 422 125

Tulos

Talousarvion vuosikate on 4 053 568 euroa ja poistojen jälkeinen tulos on 1 908 568 euroa ylijäämäinen. Poistot on talousarviossa arvioitu 2,1 milj. euroksi.

Investoinnit

Talousarvion bruttoinvestointien määrä on noin 2,2 milj. euroa ja netto noin 1,7 milj. euroa.

Kiinteä omaisuus

Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus

KIINTEÄ OMAISUUS	TA2019	TP2019	TA 2020	TA muutos	TA +muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-463 952	-464 428	-100 000		-100 000	-74 265	-100 000	-100 000	-350 000	-100 000	
Tulot	100 000	93 727	100 000		100 000	117 974	100 000	100 000	350 000	100 000	
Netto, sitova	-363 952	-370 701	0	0	0	43 709	0	0	0	0	0

Arvopaperit

Kaupunginhallitus

OSAKKEET JA OSUUDET	TA 2019	TP2019	TA 2020	TA muutos	TA +muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	0	-321 746	0	-1 037 012	-1 037 012	-977 629	0	0	0	0	0
Tulot	1 341 000	1 341 714	141 000		141 000	546 714	141 000		141 000	141 000	141 000
Netto, sitova	1 341 000	1 019 968	141 000	-1 037 012	-896 012	-430 915	141 000	0	141 000	141 000	141 000

TALONRAKENNUS	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA +muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-1 603 333	-710 889	-3 380 000	-325 000	-3 705 000	-3 540 745	-385 000	-450 000	-702 000	-619 999	
Tulot	400 000	0	1 000 000	0	1 000 000	823 105	0	0	0	80 000	0
Netto	-1 203 333	-710 889	-2 380 000	-325 000	-2 705 000	-2 717 640	-385 000	-450 000	-702 000	-539 999	0

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA +muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-1 628 000	-1 585 515	-1 281 000	155 000	-1 126 000	-893 925	-1 061 000	-950 000	-960 000	-840 000	0
Tulot	0	22 500	50 000	0	50 000	37 500	20 000	0	0	0	0
Netto	-1 628 000	-1 563 015	-1 231 000	155 000	-1 076 000	-856 425	-1 041 000	-950 000	-960 000	-840 000	0

Talouden kehitys

IRTAIN OMAISUUS	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA +muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-190 000	-1 501 016	-250 000	0	-250 000	-164 666	-420 000	-300 000	-170 000	0	0
Tulot	0	81 094	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	-190 000	-1 419 922	-250 000	0	-250 000	-164 666	-420 000	-300 000	-170 000	0	0

INVESTOINNIT	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TS 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-3 885 285	-4 583 594	-5 011 000	-1 207 012	-6 218 012	-5 651 230	-1 966 000	-1 800 000	-2 182 000	-1 559 999	0
Tulot	1 841 000	1 539 035	1 291 000	0	1 291 000	1 525 293	261 000	100 000	491 000	321 000	141 000
Netto	-2 044 285	-3 044 559	-3 720 000	-1 207 012	-4 927 012	-4 125 937	-1 705 000	-1 700 000	-1 691 000	-1 238 999	141 000

Tarkempi erittely on investointiosassa.

Lainanhallintastrategia

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt lainanhallintastrategian 30.10.2017. Sen mukaan:

”- Kaupungin ottolainoista noin 1/3 -osa sidotaan kiinteään korkoon ja pitkään laina-aikaan, vaihtuvia korkoja ja lyhyttä laina-aikaa käytetään noin kolmasosaan lainoja ja loppuosaan lainoja korkosidonnaisuus ja laina-aika valitaan lainanoton tai korkosuojauspäätöksen yhteydessä tilanteen mukaan.

- Kiinteäkorkoisuus voidaan toteuttaa joko suoraan kiinteäkorkoisella ja pitkäaikaisella lainalla tai vaihtoehtoisesti koronvaihtosopimuksella. Koronvaihtosopimuksen tekohetkellä voidaan ottaa huomioon jo tulevat lainannostotarpeet ja mitoittaa suojaus sen mukaiseksi.

- Antolainat ovat mahdollisia konserniin kuuluville. Korosta ja muista antolainojen ehtoista päätetään aina tapauskohtaisesti kaupunginvaltuustossa, lukuun ottamatta hallintosäännön 36 §:n mukaisia lyhytaikaisia tilapäisluottoja konserniin kuuluville.”

Kaupungin antamilla lainoilla on oltava kiinnitys tai kaupungilla on oltava hallussaan osakekirjat taikka jälkipanttaus niihin.

Rahoitus

Vuoden 2022 marraskuussa on lyhytaikaista luottoa kuntatodistuksilla käytössä 3,25 miljoonaa euroa. Kuntatodistuksilla tullaan rahoittamaan edelleenkin vuoden 2023 rahoitustarvetta.

Rahoituksen riittävyys ja vakavaraisuus

Kuntien rahoituksen riittävyyden ja vakavaraisuuden turvaamisen mittaamiseksi on asetettu tunnuslukukriteerit, joiden täytyessä kunnan katsotaan olevan rahoituskriisissä. Veroprosentin lisäksi Parkanon osalta täytyy myös laskennallinen lainanhoitokate. Tulevien vuosien investointeja on mietittävä tarkkaan, jotta velkamäärä voidaan hallita.

Sisäinen valvonta

Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet vahvistettiin v. 2015 valtuustossa ja sen pohjalta kaupunginhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen 13.11.2017.

Tietojärjestelmä-, henkilöstö- ja ympäristöriskit tiedostetaan ja niihin pyritään varautumaan suunnittelukauden aikana.

Talousarvion 2023 määrärahojen riittävyttä arvioidaan säännöllisesti. Mahdollisiin, nähtävissä oleviin poikkeamiin reagoidaan nopeasti. Tulosenusteet laaditaan vähintään kolmannesvuosittain kaupunginhallitukselle talouden seurannan pohjaksi. Talousarvion toteutumaa ja määrärahojen riittävyttä käsitellään toimielimissä vähintään kolmannesvuosittain. Myös tavoitteiden toteutumista seurataan ja talouskatsaus esitetään vuosikolmanneksittain kaupunginvaltuustolle.

Kattavalla vakuutuskannalla ja sen vuosittaisella päivityksellä varaudutaan toiminnan vahinkoriskeihin.

Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeessa on kuvattu kootusti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan keskeiset vastuut ja toteuttamistavat. Osana jatkuvaa päivittäistä johtamista ja työn toteuttamista toteutetaan sisäisen valvonnan osana riskienhallintaa laaditun riskienarviointilomakkeen pohjalta.

Talousarviovuoden alussa toimialajohtajat käyvät läpi riskianalyysin ja tekevät vaadittavat tarkennukset toimintoihin.

Sisäisen valvonnan esiin nostamista asioista raportoidaan talousarvion toteutumisen yhteydessä.

Hankinnat ja sopimukset

Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 19.11.2018 Parkanon kaupungin sopimushallinnan ohjeen. Sopimushallinnan ohjeen tavoitteena on minimoida sopimusriskejä ja vahvistaa sopimusjohtamista osana omistajaohjausta. Ohjeessa määritellään sopimusprosessien kulku ja lisäksi annetaan kootusti yhtenäisiä sisäisiä toimintaohjeita mm. sopimusten valmistelusta, valvonnasta, reklamoinnista, tiedonkulusta, raportoinnista, vastuuhenkilöistä sekä sopimusten allekirjoittamista koskevasta toimivallasta. Sopimusjohtamisen keskiössä on toimiva tiedonkulku koko sopimuksen elinkaaren ajan siten, että sopimuksen vastuuhenkilö ja sopimusta soveltava henkilöstö saa tiedon heille merkityksellisistä sopimusehdoista ja niiden muutoksista oikea-aikaisesti.

Sopimushallinnan ohje on ohjeistus jokaiselle sopimusten kanssa tekemisissä olevalle työntekijälle aina valmistelijasta tallentajaan. Kaupunginhallitus on velvoittanut toimialat noudattamaan ohjetta.

Kaupunki on hankkinut asianhallintajärjestelmän osaksi sopimushallinnan lisäosan, jolla sopimushallinta saadaan sähköistettyä ja sopimusten seuranta sopimuskaudella helpottuu. Vanhat sopimukset on saatu vietyä sopimushallintaan sähköiseen muotoon. Kirjaajat ovat vastanneet uusien sopimusten viennistä sopimushallintaan ja tämä tavoite on toteutunut kohtuullisen hyvin.

Kunnan hankinnoissa noudatetaan julkisista hankinnoista annettua lakia ja muita säännöksiä sekä kaupungin hankintaohjetta. Kaupungin hankintaohje on hyväksytty 22.1.2018.

Toimielinten ja viranhaltijoiden hankintavaltuuksista on noudatettava hallintosäännössä, talousarvion perusteluissa sekä talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa annettuja määräyksiä.

Hallintosäännön 23 §:n mukaan: "Kaupunginhallitus, lautakunta tai jaosto hyväksyvät merkittävät sopimukset toimialueensa osalta. Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, vastuualuejohtajat ja toimintayksikköjen esimiehet sekä muut hyväksymisoikeutetut hyväksyvät toimivaltansa rajoissa operatiiviseen toimintaan liittyvät sopimukset ja hankinnat, joiden hoitamiseen on varattu määräraha talousarviossa."

Toimivaltarajat ovat seuraavat:

- kaupunginjohtaja ja toimialajohtaja	45 000 euroa
- vastuualueiden ja toimintayksiköiden esimiehet	20 000 euroa
- muut hyväksyjät	6 000 euroa

Tämä kaupunginhallituksen antama toimivaltarajojen määrittely koskee koko palvelukeskusta.

Kuntakonsernin tavoitteet

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta. Kunnan tytäryhteisöllä tarkoitetaan niitä osakeyhtiöitä, yhdistyksiä ja muita yhteisöjä, joissa kunnalla on määräämisvalta. Kuntayhtymät yhdistetään kunnan konsernitilinpäätökseen riippumatta kunnan osuudesta yhtymän varoihin ja äänivaltaosuuteen.

PARKANON KAUPUNKI-KONSERNI, Kuntanumero 581

Kuntayhtymät:

Omistusosuus

-	Pirkanmaan Sairaanhoidopiirin Ky	1,79 %
	Pirkanmaan liitto	1,58 %
-	Sastamalan koulutuskuntayhtymä	6,55 %

Tytäryritykset:

-	Parkanon vuokratodit Oy, 1055223-9	100 %
	Kotipaikka: Parkano	
-	Parkanon Jäähalli Oy, 0974377-5	52 %
	Kotipaikka: Parkano	
-	Kehitys-Parkki Oy, 0915668-5	75 %
	Kotipaikka: Parkano	
-	Ki Oy Parkanon Paloasema, 1931641-9	100 %
	Kotipaikka: Parkano	
-	Lupinet Oy, 2490420-7	51 %
	Kotipaikka: Parkano	
-	Ki Oy Väistön ryhmäkodit, 2573164-3	100 %
	Kotipaikka: Parkano	
-	Parkanon Teollisuustalo Oy, 0536665-0	100 %
	Kotipaikka: Parkano	
-	Parkanon Vesi Oy, 2948190-1	100 %
	Kotipaikka: Parkano	

Kuntakonsernin tavoitteet

Osakkuusyrietykset:

-	Kiinteistö Oy Parkanon Tavaratalo, 0762527-8 Kotipaikka: Parkano	31 %
	Parkanon Tuuli Oy, 3165350-6 Kotipaikka Parkano	35 %

Intressiyrietykset:

-	Kiinteistö Oy Pankkitori, 0136350-8 Kotipaikka: Parkano	17 %
-	Kolmostien Terveys Oy, 2674284-6 Kotipaikka: Parkano	4 %

Parkanon kaupunki ja Kihniön kunta ovat muodostaneet 1.5.2015 alkaen sosiaali- ja terveystalvelujen yhteistoiminta-alueen, jossa Parkanon kaupunki toimii vastuukuntana.

Konsernitaseeseen jätetään yhdistelemättä Parkanon Rantakoto ry, koska Parkanon kaupungilla ei ole määräämisvaltaa ko. yhdistyksessä. Ainoastaan yhdistyksen sääntöjen mukaan yhdistyksen purkautuessa nettovarallisuus siirtyy Parkanon kaupungille.

Vaikka yhteisö tai tytäryhtiö jätetään yhdistelemättä konsernitaseeseen, on niiden silti toimitettava tilinpäätöksensä liitetietoineen Parkanon kaupungille.

Konsernin toiminnan ohjaus

Hallintosäännön 21 §:n mukaan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja kehitysjohtaja. Kaupungin konserniohje on uudistettu vuonna 2017 kuntalain mukaiseksi.

Kaupunginhallitus on määrännyt kaupunginjohtajan, teknisen johtajan ja kaupunginsihteerin ohjattaviin kuuluvat yhteisöt seuraavasti:

Kaupunginjohtaja: Kehitys-Parkki Oy, Parkanon Teollisuustalo Oy, Ki Oy Parkanon tavaratalo, Parkanon Tuuli Oy ja Parkanon Vuokratodit Oy

Tekninen johtaja: Parkanon Vesi Oy, Parkanon Jäähalli Oy, Ki Oy Parkanon paloasema ja Ki Oy Väistön ryhmäkodit

Kaupunginsihteerit: Lupinet Oy

Kuntakonsernin tavoitteet

Talousarviossa tulee asettaa selkeät tavoitteet kaupungin toiminnan kannalta keskeisille konserniyhteisöille.

Yhtiön nimi	Lv 2021 Tp	Lv 2022 Ta	Lv arvio 2023	Tulos 2021 Tp	Tulos 2022 Ta	Tulosarvio 2023	Huomioitavaa vuodelle 2023
Parkanon Vuokratodit Oy	616 477	617 000	619 115	42 192	49 000	-46 439	
Parkanon Vesi Oy	1 181 216	1 170 643	1 180 000	96 201	13 988	10 000	
Parkanon Jäähalli Oy	54 800	81 200	77 970	-10 792	-1 450	0	Tulosarvio on tavoitteellinen.
Lupinet Oy	74 925	69 000	78 000	-1 356	19 000	20 000	
Kehitys-Parkki Oy	236 924	282 432	297 932	12 833	6 832	27 232	Parkanon kaupungin osuus sama kuin vuonna 2022.
Parkanon Teollisuustalo Oy	78 400	78 400	95 000	4	0	0	Sähkön hintamuutos vaikuttaa.
Ki Oy Parkanon Paloasema	187 372	191 073	191 073	-7 007	6 803	3 000	
Ki Oy Väistön Ryhmäkodit	168 589	168 222	168 222	15	0	0	

Kaupunginhallituksen asettamat tavoitteet tytäryhtiöille:

Parkanon vuokratodit Oy:n tulee jatkaa talouden tervehdyttämistä siten, että viimeistään seuraavan valtuustokauden lopussa yhtiö selviää ilman kaupungin tukea.

Parkanon Vesi Oy:n tulee toimittaa lakisääteiset vesihuoltopalvelut asiakkailleen kohtuuhintaan kerryttäen maltillisesti taseen omaa pääomaa tulevien vuosien suuria talousveden hankinta- ja jakeluinvestointeja varten.

Parkanon Jäähalli Oy:n tulee turvata nykyisen toiminnan jatkuvuus ja palvelut kuntalaisille.

Lupinet Oy:n tulee nostaa nykyisen valokuituverkon käyttöastetta liittymien määrissä mitattuna vuonna 2023 10–20 liittyjällä. Kaupunki varaa rahoitusosuutta 100.000 euroa vuodelle 2023.

Kehitys-Parkki Oy:n tulee tuottaa kattavat ja asiantuntevat yrityspalvelut toiminta-alueella. Rekrytointipalveluita ja yhteistyötä kaupungin palveluiden kanssa kehitetään.

Parkanon Teollisuustalo ja kiinteistöyhtiöt: toiminnan pitäminen vakaana ja ylijäämäisenä.

Käyttötalouden perusteluosa

Keskusvaalilautakunta

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Kunnallisten, maakunnallisten ja valtiollisten vaalien järjestäminen.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Keskusvaalilautakunta ja sihteeri, vaalilautakunta, vaalitoimikunta.

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset tapahtumat: Toteutetaan eduskunta-vaalit 2023 ja valmistaudutaan presidentinvaaleihin sekä europarlamenttivaaleihin 2024.

Tarkastuslautakunta

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja vastaavat kaupungin hallinnon ja talouden ulkoisesta tarkastuksesta.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on suorittaa toiminnan arviointia ja laatia arviointikertomus.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121.2 §:n kohdan 5 mukaisesti valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Tarkastuslautakunta kokoontuu noin 10 kertaa vuodessa. Tilintarkastusyhteisön vastuullinen ja avustava tarkastaja suorittavat tarkastusta yhteensä arviolta 20 pv vuodessa. Tilintarkastaja toimii tarkastuslautakunnan sihteerinä.

JHTT-tilintarkastusyhteisö BDO-Audiator Oy suorittaa kaupungin tilintarkastuksen kaudella 2017–2022. Tilintarkastuspalveluissa astuu uusi sopimus voimaan vuoden 2023 aikana.

Kaupunginvaltuusto

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Valtuustolla on kaupungin ylimpänä päättävänä elimenä kokonaisvastuu kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuustolle kuuluu strateginen päätöksenteko, kuntakonsernin tavoitteiden asettaminen sekä hallinnon järjestämisen perusteista päättäminen. Valtuusto päättää mm. talousarviosta, tilinpäätöksen hyväksymisestä, johtosäännöistä, maksujen perusteista, takauksista ja kiinteän omaisuuden myynnistä.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Kaupunginvaltuuston valtuutetut ja varavaltuutetut valitaan kuntavaaleissa. Parkanon kaupunginvaltuustossa on 31 valtuutettua. Valtuusto kokoontuu noin 10 kertaa vuodessa. Lisäksi tarvittaessa järjestetään seminaareja ajankohtaisista aiheista.

Käyttötalouden perusteluosa

Kaupunginhallitus

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta strategian ja tavoitteiden mukaisesti sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus myös valvoo kaupungin etua, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa. Kaupunginhallitukselle kuuluu kuntien yhteistyön kehittäminen ja kuntarakenneuudistuksen valmistelusta vastaaminen. Kaupunginhallitus vastaa kaupunkikonsernista ja konserniohjauksesta.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Kaupunginhallituksen kokouksia pidetään noin 20 kpl vuoden aikana.

Lisäksi kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii henkilöstöjaosto, joka päättää henkilöstöasioista ja työnantajan edustajana käyttää puhevaltaa neuvotteluissa henkilöstöjärjestöjen kanssa.

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset: Konserniohjauksen edelleen kehittäminen ja konserniajattelun vahvistaminen. Elinvoimatekijöihin panostaminen.

Kaupunginhallituksen vastualueiden kuvaukset ja tavoitteet

Yleishallinto

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Yleishallintoon kuuluvat kaupunginhallituksen lisäksi myös kuntayhteistyö, mahdolliset hankkeet, kansliapalvelut, osuus verotuskustannuksiin ja muut yhteistoimintaosuudet, elinkeinojen kehittäminen, toimikunnat, neuvostot, nuorten kesätyön tukeminen, työllistämistoimet, TE- yhteispalvelu, asukasmarkkinointi, sekä koko kaupungin yleiset hallintokustannukset. Talousarvio sisältää määrärahan veteraanien ateriapalveluun haja-asutusalueella. Elinkeinon kärkihankkeita edistetään yhteistyössä Kehitys-Parkin kanssa.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Yleishallinnon henkilöstöön kuuluvat kaupunginjohtaja, hallinto- ja talousjohtaja (50 % palkasta), kaupunginsihteerit sekä yhteispalvelupisteiden palveluneuvoja.

Keskeiset toiminnalliset muutokset sekä tavoitteet ja niiden mittaaminen: Vuonna 2023 alkavan suunnitelmakauden keskeisenä tavoitteena on kaupungin toiminnan ja talouden suhteuttaminen osaksi hyvinvointialueuudistusta ja uudenlaista toimintaympäristöä. Toisena kärkenä on ulkoisen ja sisäisen viestinnän kehittäminen edelleen käynnistämällä verkkosivujen uudistamisprosessi vuonna 2023. Markkinointityöryhmä toimii aktiivisesti ja koordinoi kaupungin markkinointia kaupunginhallituksen hyväksymän markkinointisuunnitelman mukaisesti.

Kaupunki edesauttaa ja mahdollistaa aktiivisesti omalta osaltaan elinkeinoelämän ja kaupungin elinvoiman kokonaisvaltaista kehittymistä. Kaupungin ja elinkeinoelämän yhteydenpito on aktiivista ja kaupungin aloitteesta lähtevää. Tavoitteena on 20 yrityskäyntiä vuodessa. Tehokkaat työllistämispalvelut edesauttavat elinvoimaisuutta. Kaupunki valmistautuu TE-2024 –uudistukseen.

Henkilöstöhallinto

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Henkilöstöjaosto on päättävä elin henkilöstöasioissa. Henkilöstöjaoston tehtävänä on kehittää kaupungin henkilöstörakennetta.

Parkanon kaupungin henkilöstöhallinnossa vastataan KT-yhteyshenkilön tehtävistä, virka- ja työehtosopimusten tulkintaa ja soveltamista koskevasta neuvonnasta, henkilöstöasioihin liittyvän ohjeistuksen kehittämisestä, henkilöstösuunnittelusta, - raportoinnista ja tilastoinnista, eläkeperusteisista Keva-maksuista, sekä nuorten kesätyöllistämiseen liittyvistä asioista. Henkilöstöhallinnossa huolehditaan myös uusien työntekijöiden rekrytoinnista, henkilöstön työhyvinvoinnista, työterveyshuoltoyhteistyön kehittämisestä, työsuojelusta sekä yhteistoiminnasta työnantajan ja henkilöstön välillä (yhteistoimintaelin). Palkanlaskentapalvelut on ulkoistettu 1.4.2020 lukien Monetra Pirkanmaalle. Parkanon kaupungin henkilöstöhallinto vastaa Monetra-yhteistyöhön liittyvien käytäntöjen kehittämistä.

Henkilöstön hyvinvointi heijastuu organisaation menestymiseen ja tuloksellisuuteen. Henkilöstön tyhy-toimintaa pyritään kehittämään koko ajan. Henkilöstöä kannustetaan terveelliseen ja liikunnalliseen elämäntapaan tarjoamalla mahdollisuus käyttää paloaseman ja urheilutalon kuntosaleja sekä urheilutalon ja Kaaran palloilusalua. Myös hallintokunnat järjestävät omaa tyhy -toimintaa. Edellä mainittujen toimien lisäksi henkilöstön työhyvinvointia tuetaan lounaseteleiden avulla ja Epassi-järjestelmän avulla. Järjestelmään ladattavan korvauksen suuruus on maksimissaan 150 €/työntekijä/vuosi. Edun suuruus määräytyy palvelussuhteen keston mukaisesti. Etuuden saaminen edellyttää vähintään 3 kk yhdenjaksoista palvelussuhdetta. Henkilöstön työhyvinvointia kartoitetaan työhyvinvointitutkimuksen ja sähköisen terveystarkastuksen avulla. Työhyvinvointitutkimus toteutetaan 3 vuoden välein ja sähköinen terveystarkastus 5 vuoden välein.

Organisaatioviestinnän toimivuus on organisaation toiminnan kannalta tärkeää. Organisaatioviestinnän kulmakivenä toimii vuonna 2021 käyttöön otettu Parkanon kaupungin intranet (Pakki), joka toimii koko kaupungin henkilöstön sisäisen tiedotuksen välineenä. Pakki toimii myös tietovarastona, johon pyritään kokoamaan kaikki henkilöstöä koskevat ohjeistukset uusien työntekijöiden rekrytoinnista työsuhteen päättymiseen. Pakin sisältöjen ajantasaistaminen ja kehittäminen jatkuu vuonna 2023.

Osaavan henkilöstön hankkiminen on suuri haaste. Tämän tiedostaminen ja siihen reagointia on mietittävä koko kaupungin tasolla.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Henkilöstösihteerin tehtävä perustettiin keväällä 2017 osana hallinnon tehtäväjärjestelyjä. Henkilöstöhallintoa organisoitiin uudelleen syksyllä 2022 perustamalla henkilöstöpäällikön virka. Henkilöstöpäällikkö toimii palkka-asiamiehenä ja työsuojelupäällikkönä.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen: Henkilöstöhallintoa hoidetaan kaikilla kaupungin osa-alueilla, joilla toteutetaan kaupungin yhteisiä strategia-tavoitteita: Työympäristön turvallisuus ja viihtyisyys, henkilöstön tavoitteiden selkeys ja aktiivinen sisäinen viestintä, säännölliset henkilöstöpalaverit ja kehityskeskustelut, henkilöstön osaamisen kehittäminen, työhyvinvoinnin ylläpito ja kehittäminen, kannustaminen henkiin ja fyysiseen aktiivisuuteen, vetovoiman parantaminen työnantajana.

Käyttötalouden perusteluosa

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset tavoitteet:

- henkilöstöhallinnon sujuva yhteistyö Monetran Pirkanmaan palkanlaskentapalveluiden kanssa, palkanlaskentapalveluissa raportoitujen poikkeamatilanteiden vähentäminen Monetra Pirkanmaan kanssa yhteistyössä toteutetun koulutuksen ja ohjeistuksen avulla.
- työterveyshuollon kanssa tehtävän yhteistyön tiivistäminen ja kehittäminen
- sairauspoissaolot ja työkyvyn tukeminen -mallin ja varhaisen välittämisen mallin mukaisten käytäntöjen jalkauttaminen läpi koko organisaation
- Intranetissa (Pakissa) olevien henkilöstöasioita koskevien oheistusten ja sisältöjen kehittäminen
- henkilöstöhallinnon prosessien kehittäminen ja ohjelmallisesti toteutettuun prosessien hallintaan ja arkistointiin valmistautuminen.
- Työsuhdepyöräedun käyttöönotto

Merkittävin menoerä on henkilöstön työterveyshuolto n. 140 000 euroa vuodessa. Tulopuolella henkilöstön koulutuskorvaus noin 3 300 euroa vuodessa.

Henkilöstöpäällikön palkkaus kohdentuu tähän toimintaan.

Tukipalvelut

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Tukipalveluita ovat talouden johtaminen, toimistopalvelut, postitus, monistamo, neuvonta ja yhteispalvelupiste.

Tämän tehtäväalueen vastuulle kuuluvat mm. talouden kehityksen seuranta ja analysointi, talousarvion ja toimintakertomuksen valmistelu, kirjanpito ja tilinpäätös, ostoreskontra, maksuliikenne, päivähoito- ja yleislaskutus, perintätoimet, palkat ja eläkeasiat, maksuvalmius ja rahoitus.

Toimistopalveluissa hoidetaan kaupungin kirjaamoja, asiakirjojen tietopalvelua, diariointia, arkistotoimeja, tiedonhallintaa, tietosuojaa- asioita sekä virallisten kuulutuksien nähtäväksi asettamista. Tiedonhallinta vastaa kaupungin asianhallintajärjestelmän taustalla toimivien tiedonohjausjärjestelmän ja tiedonohjaussuunnitelman ylläpidosta sekä päivittämisestä. Toimistotarvikkeiden hankinta on keskitetty toimistopalveluihin, jossa myös postitus ja palveluneuvonta hoidetaan koko organisaation tukipalveluna.

Monetra Pirkanmaa Oy:lle siirtyi 1.4.2020 alkaen talous- ja henkilöstöpalveluiden operatiivinen suorittaminen, jolloin 6 henkilöä siirtyi Monetra Pirkanmaa Oy:n palvelukseen.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Hallinto- ja talousjohtaja (50 % palkasta), tiedonhallintasihteeri ja palvelusihteeri.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen: Talouspalveluiden tavoitteena on tulevilla kaudella vakiinnuttaa Monetralle ulkoistettujen toimintojen, erityisesti raportoinnin, sujuminen ja samalla jättevöittää omiakin prosesseja. Tavoitteena myös sähköisten palveluiden kehittäminen, uusien järjestelmien vakiointi osaksi organisaation toimintaa sekä tiedonhallintamallin laatiminen.

ICT-palvelut

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: ICT-palvelut sisältävät alakohdat Ict-palvelut, Ulkoiset yhteydet, Oma verkko ja palvelimet sekä Ohjelmistojen ylläpito. ICT-palvelujen tehtävänä on järjestää tietoteknisiä palveluja sekä varmistaa kaupungin tietoteknisten järjestelmien toimivuus ja ajanmukaisuus.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Tietohallintojohtaja ja järjestelmäasiantuntija. Vuoden 2022 aikana ICT:ltä poistui 0,3 henkilötyövuotta. Kaupungilta ei ole siirtymässä resurssia maakuntaudistuksen myötä hyvinvointialueelle.

Parkanon kaupungin tietohallinto tuottaa ICT palvelut Parkanon Vesi Oy:lle ja edelleen toistaiseksi myös Kolmostien Terveydelle. Sekä Parkanon Veden, että Kolmostien Terveyden osalta toiminta kattaa myös Kihniön ICT asiat. Maakunta SOTE:n suhteen tulee muutoksia myös ICT palvelujen tuottamiseen, mutta vielä ei ole tiedossa, miten esimerkiksi ICT-tuki tulevaisuudessa tullaan järjestämään Kolmostien Terveyden osalta. Vuoden 2023 osalta tiedetään, että sosiaalitoimen noin 20 laitetta siirtyvät Pirhan hallintaan.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen: ICT:n kehittämisen painopiste tulee olemaan vuonna 2023 maakunnan tuomassa muutoshallinnassa verkkojen, tietoturvan ja ylläpidon suhteen. Tavoitteena on eriyttää maakunnan käyttämät resurssit Parkanon kaupungin käyttämistä resursseista niin, että voimme niin kustannuksellisesti, kuin toiminnallisesti eritellä ne tulevaisuudessa paremmin. Erityisinä investointikohteina on Parkanon kaupungin käyttöön jäävä tietoliikenneverkko, tietoturva ja Parkanon kaupungin julkiset internet-sivustot. Keskusteluja käydään myös kolmansien osapuolten kanssa olemassa olevan kuituverkon hyödyntämisestä esimerkiksi maakunnan tarpeisiin. Nykyinen kyberturvallisuustilanne edellyttää myös kasvavaa panostusta tietoturvaan ja tietosuojaan, joka taas edellyttää panostusta myös henkilökunnan koulutukseen.

Työllisyyden kuntakokeilu

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Työllisyyden kuntakokeilu käynnistyi 1.3.2021 ja se jatkuu 31.12.2024 saakka. Parkanon kaupunki vastaa myös Kihniön kunnan työllisyyspalveluista. Työllisyyskokeilulla tavoitellaan vahvempaa vaikuttavuutta sovittamalla yhteen valtion ja kuntien resursseja, osaamista ja palveluita. Tavoitteena on pitkäaikaistyöttömien, nuorten ja vieraskielisten työllistymisen tukeminen. Kokeilussa tuotetaan asiakkaille kokonaisvaltaisia, asiakaslähtöisiä palveluita ja yrityksille löydetään parempia ratkaisuja työvoimatarpeeseen. Palveluita ohjaavat työllisyystoimikunta ja työllisyyden ohjausryhmä. Lisäksi työllisyyspalveluissa koordinoidaan maahanmuuttajien kotoutumista paikkakunnalle.

Käyttötalouden perusteluosa

Volyymitiedot ja niiden kehitys:

	2021	2022	2023
työllisyyskoordinaattori	1	1	1
omavalmentajat	2	2,4	2
TE:n omavalmentajat (yo. TE-toimisto maksaa palkan)	1,5	2	2
työkykykoordinaattori		0,1	0,5

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen:

Muuttuja	Mitä mittaa	Tietolähde ja saatavuustiheys	Lähtötaso (vertailukohde ka)	Tavoitetaso vuonna 2023	Tavoitetaso vuonna 2026
Työllisyysaste (%)	Työllisten 15–64-vuotiaiden %-osuus suhteessa samankäiseen väestöön	Tilastokeskus, työvoimatutkimus, vuosittain	69,4 % (2019) 72,1 %	75 %	75 %
Työttömien määrä ja työttömyysaste (%)	Työttömien määrän ja osuuden suhde työvoimaan	TEM, työnvälitystilasto, kuukausittain	9,4 % (1/2022) 9,7 % (Pirkanmaa)	8,9 %	8,5 %
Työttömyyden rakenne: alle 25-vuotiaiden työttömien määrä	Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä	TEM, työnvälitystilasto, kuukausittain	12,3 % (1/2022) 11,6 % (Pirkanmaa)	10 %	8 %
Aktiivointiaste (%)	Aktiivitoimenpiteissä olevien määrä keskimäärin kuukauden aikana työmarkkinatukea saaneista henkilöistä	KELA, Kelasto-tietokanta, kuukausittain	57,1 % (11/2021) 33,6 % (koko maa)	58 %	60 %

Maaseutuhallinto

Tehtävälueen toiminnan kuvaus: Maaseututoimen tehtäviin kuuluvat mm. EU:n kokonaan tai osittain rahoittamien ja kansallisten tukien hallinnointi, muu maatalouteen liittyvä opastus ja neuvonta sekä vahinkoarvioinnit. Maaseutuhallinnon järjestämistä uudistettiin kunnissa muodostamalla yhteistoiminta-alueita, jotka aloittivat toimintansa vuoden 2013 alusta lukien. Yhteistoiminta-alueen muodostamisen vähimmäisvaatimuksena oli vähintään viisi työntekijänä ja 800 tilaa. Kankaanpään kaupungin hallinnoimalla yhteistoiminta-alueella taa-taan lainmukaisten maaseututoimen tehtävien hoitaminen Parkanon maaseutuyrittäjille.

Käyttötalouden perusteluosa

Volyymitiedot ja niiden kehitys:

Parkanossa toimivat tilat ja hakemusten määrä:

	Tilaa	Hakemusta
2010	194	1 290
2011	191	1 208
2012	188	1 176
2013	186	1 140
2014	179	1 171
2015	168	1 053
2016	167	858
2017	164	820
2018	157	797
2019	158	867
2020	156	850
2021	153	835
2022	151	830
2023	145	815

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta

Sivistyspalvelujen toiminta-ajatus:

Sivistyspalvelujen toiminta-ajatuksena on edistää kuntalaisten hyvinvointia laadukkaita sivistyspalveluita tuottamalla. Sivistyspalvelut mahdollistavat kaikille parkanolaisille oppimisen, itsensä toteuttamisen ja kehittämisen sekä virikkeellisen elämän. Sivistyspalvelut luovat edellytyksiä, jotta jokainen ihminen voi elää aktiivista, luovaa ja merkityksellistä elämää.

Yhteistyö, kumppanuudet sekä kuntalaisten osallisuus ovat palveluiden toteuttamisessa keskeisenä toiminta-ajatuksena.

Käyttötalouden perusteluosa

Lautakunnan toiminnan kuvaus:

Sivistyslautakunta vastaa sivistyspalvelujen osalta varhaiskasvatuksesta, perusopetuksesta sisältäen erityisopetuksen, lukiokoulutuksesta, kirjastotoimesta, vapaa-aikapalveluista sisältäen kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut, sekä aikuiskoulutus- ja musiikkiopistotoiminnasta. Palvelut tuotetaan osaavan ja motivoituneen henkilökunnan toimesta sekä ostopalveluina.

Sivistyslautakunnan keskeiset toiminnalliset tavoitteet:

1. Edistää ja tukea lasten ja nuorten turvallista kasvua ja oppimista sekä vahvistaa lapsiperheiden osallisuutta ja hyvinvointia muuttuneessa toimintaympäristössä
2. Luoda palveluverkoston kumppanuuksia sekä jokaisen osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollisuuksia toimialan sisällä sekä laajasti eri verkostojen kanssa.
3. Kehittää toimintaympäristöjä kuntalaisten kohtaamispaikoiksi ja kansalaistoiminnan keskuksiksi, jotka mahdollistavat liikkumisen, virkistymisen sekä viihtymisen yhdessä.

Sivistyslautakunnan vastuualueiden kuvaukset ja tavoitteet

Sivistyslautakunnan hallinto

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on johtaa, ohjata ja koordinoida koko toimialan toimintaa sekä vastuualueiden yhteistyötä palveluiden joustavan tuottamisen mahdollistamiseksi.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: sivistysjohtaja, 1 toimistosiihteer

KOULUTUS

Peruskoulutus

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus Parkanon yhtenäiskoulu on kunnallinen peruskoulu, joka antaa lakisääteistä perusopetusta. Koulun arvopohjaa ohjaavat valtakunnallisissa opetussuunnitelman perusteissa sekä kunnan perusopetuksen opetussuunnitelmassa määritellyt arvot.

Parkanolainen esi- ja peruskoululainen saa kulkea turvallista oppimisen polkua kohti peruskoulun jälkeisiä jatko-opintoja yhtenäiskoulussa. Työtä tehdään yhteisvastuullisesti koulun, kodin ja lähiympäristön kanssa positiivisessa ja kannustavassa ilmapiirissä. Koululaistenaamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään koulun yhteydessä.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Perusopetus, luokat 1.–9.

581 oppilasta

johtava rehtori 1, rehtori 2, luokanopettajia 17, aineenopettaja 16, päätoiminen tuntiopettaja 2, laaja-alainen erityisopettaja 4, erityisluokanopettaja 3, jopo-ryhmän opettaja 1, luokkien 3-6 kielten opettaja 2, resurssiopettajat 2, erityisohjaaja 2, koulunkäynnin ohjaaja 6, koulunkäynninohjaaja/lähihoitaja 3, määräaikainen koulunkäynnin ohjaaja (52,3-78,4%) 10, joista 2 lähihoitajaa, koulunkäynnin ohjaaja oppisopimuksella 1, koulukura

Käyttötalouden perusteluosa

tori 1, ruokapalveluesimies 1, ruokapalvelutyöntekijä 3, koulusihteeri 1 ja toimistosihteeri 1. Lisäksi kaikillekouluasteille yhteiset koulukuraattori 1, palvelukoordinaattori 1 ja pedagoginen tv-tukihenkilö 1 sekä kasvatustyön palveluvastaava 1.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen:

1. Yhtenäiskoulun yhteistyön tehostaminen eri luokka-asteiden, oppiaineiden ja toimijoiden välillä

Tavoitteena on luoda jatkuva käytänne yhteistyöstä yli luokka-asteiden ja oppiaineiden huomioiden myös koulun ulkopuoliset toimijat. Tavoitteena on, että kokeiluista syntyisi toimivia ja pysyviä käytänteitä, jotka toistuvat vuosittain osana normaalia kouluarkea opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Tavoite toteutetaan monialaisten oppimiskokonaisuuksien avulla sekä eri toimijoiden kanssa sovittujen yhteisten projektien ja vierailujen muodossa osallistamalla erityisesti oppilaita. Tavoitetta mitataan toteutuneilla projektien, kokonaisuuksien ja vierailujen määrällä.

2. Kiusaamisen vastaisen toimintakulttuurin vahvistaminen

Tavoitteena on kehittää olemassa olevia kiusaamisen vastaisen toiminnan käytänteitä yhdessä koko kouluyhteisön, oppilaiden ja huoltajien kanssa. Tavoitteena on vahvistaa arjen käytänteitä siten, että ne tukevat koulun ja kotien yhteistä kasvatus- ja opetustyötä.

Tavoite toteutetaan yhteistyössä opiskeluhuollon kanssa jalkautumalla luokkiin ja tekemällä ennaltaehkäisevää työtä yhdessä opetushenkilöstön kanssa. Tavoitetta vahvistetaan yhteisten tapahtumien, vierailijoiden ja luennoitsijoiden avulla. Tavoite toteutetaan myös päivittämällä koulun kiusaamisen vastainen suunnitelma ja jalkauttamalla päivitetty suunnitelma arkeen. Koulun kehittämissuunnitelma toimii yhteistyöelimenä. Tavoitetta mitataan opiskeluhuollon ennaltaehkäisevän toiminnan lisääntymisellä, tapahtumien ja vierailijoiden määrällä sekä niistä kerättävillä palautteilla. Tavoitetta mitataan osittain myös koteihin ja oppilaille lähtevällä kyselyllä, jolla kartoitetaan kokemuksia mm. kiusaamisesta.

3. Oppilaitosturvallisuuden vahvistaminen

Tavoitteena on kehittää varautumista erilaisiin muuttuviin turvallisuusuhkiin ja vahvistaa käytännössä toimintamalleja erilaisia poikkeustilanteita varten. Tavoite toteutetaan kouluttamalla henkilöstöä ja harjoittelemalla toimintaa erilaisissa poikkeustilanteissa. Tavoitetta mitataan syntyneillä toimintamalleilla sekä henkilöstön osaamisen kehittämisellä.

Lukiokoulutus

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Lukio on yleissivistävä oppilaitos, joka jatkaa peruskoulun kasvatustehtävää. Lukiokoulutus antaa oppilaille riittävän laajat tiedot ja taidot jatko-opintoihin sijoittumista varten.

Käyttötalouden perusteluosa

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Henkilöstön määrä:

Rehtori 1, aineenopettaja 8, yhteisiä aineenopettajia yhtenäiskoulun kanssa 8, yhteinen opinto-ohjaaja perusopetuksen kanssa 1, koulusihteeri 1. Lisäksi kaikille kouluasteille yhteiset koulukuraattori 1, palvelukoordinaattori 1 ja pedagoginen tv-tukihenkilö 1 sekä kasvatustyön palveluvastaava 1.

Parkanon lukiossa on 88 oppilasta.

Tiedot 20.9.2022 tilanteen mukaan.

Luku- vuosi	2022- 2023	2021- 2022	2020- 2021	2019- 2020	2018- 2019	2017- 2018	2016- 2017	2015- 2016	2014- 2015
oppilas- määrä	88	109	108	95	89	90	84	95	95
aloitta- neet	18	29	43	34	32	31	30	32	26

1. Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja jaksamisen tukeminen

Tavoiteena on tukea ja edistää opiskelijoiden opiskeluun liittyvää hyvinvointia ja jaksamista.

Tavoite toteutetaan vahvistamalla jo olemassa olevia hyviä arjen käytänteitä ja rakenteita sekä huolehtimalla esim. osallisuuden toteutumisesta: opiskelijakunta on omalla toiminnallaan vaikuttamassa lukiolaisten äänen kuulumiseen. Tavoite toteutetaan yhteistyössä opiskeluhuollon kanssa huolehtimalla riittävien ohjaus- ja tuki-palveluiden saatavuudesta ja näkyvyydestä sekä palveluiden tarkoituksenmukaisesta koordinoinnista. Tavoite toteutetaan myös laatimalla opiskelijoiden valintoja helpottavia jatko-opintopolkuja. Tavoite toteutetaan huomioimalla lukuvuoden vuosikellon suunnittelussa ja toteutuksessa opiskelijoiden hyvinvointi ja jaksaminen.

Tavoitetta mitataan mm. lukion omilla sekä kouluterveyskyselyn tuloksilla sekä toteutuneiden vierailijoiden ja tapahtumien määrällä. Tavoitteen toteutumista mitataan myös syntyneillä uusilla toimintamuodoilla ja yhteistyön määrällä sekä opiskelijoiden tyytyväisyydellä.

2. Kansainvälisyystoiminnan kehittäminen

Tavoite on kehittää lukion kansainvälisyystoimintaa monipuolisemmaksi, jotta opiskelijoilla on mahdollisuus kehittää kansainvälistä osaamistaan.

Käyttötalouden perusteluosa

Erasmus+ on Euroopan unionin koulutuksen, nuorisoalan ja urheilun ohjelma, jonka rahallisen tuen myötä nuoret voivat mm. opiskella ja harjoitella ulkomailla. Ohjelma tarjoaa myös oppilaitoksille ja organisaatioille mahdollisuuden yhteistyöhön kansainvälisten kumppanien kanssa. Tavoite toteutetaan käynnistämällä Erasmus+ -hanke annettujen reunaehtojen mukaisesti. Tavoite toteutetaan määrittelemällä Erasmus+ -hankkeesta vastaavat opettajat (2 hlöä), jotka toimivat hankkeessa koordinaattoreina. Tavoite toteutetaan kehittämällä vuosikello, jonka myötä Erasmus-toiminta saadaan sujuvaksi osaksi lukion arkea.

Tavoitetta mitataan toteutuneiden vierailuiden ja vierailijoiden määrällä sekä hankkeen myötä syntyneellä vuosikellolla. Tavoitetta mitataan myös mukana Erasmus-toimintaa hyödyntävien lukiolaisten määrällä.

3. Yhteistyön vahvistaminen

Lukuvuoden tavoite on vahvistaa lukion ja perusopetuksen välistä yhteistyötä, mutta myös lukion ja muun toisen asteen ja korkeakoulujen välistä yhteistyötä. Tavoitteena on tiivistää ryhmien, luokka-asteiden ja koulujen välistä yhteistyötä ja luoda pysyviä toimintamalleja. Tavoite toteutetaan järjestämällä yhteisiä tarkoituksenmukaisia tapaamisia, oppitunteja, projekteja, luentoja tai opintokokonaisuuksia. Tavoitetta mitataan toteutuneiden yhteistyömuotojen määrällä sekä kehitettyjen uusien toimintamallien määrällä. Tavoitetta mitataan myös opiskelijoilta kerättävällä palautteella.

Varhaiskasvatus

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus:

Varhaiskasvatus

Lapsiperheille tarjotaan laadukasta varhaiskasvatusta turvallisessa ympäristössä. Varhaiskasvatuksen ensisijaisena tavoitteena on edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Varhaiskasvatusta tarjotaan joko perhepäivähoidossa tai päiväkodissa. Varhaiskasvatuksen toiminta perustuu valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin sekä Parkanon varhaiskasvatussuunnitelmaan.

Esiopetus

Esiopetuksessa toiminta perustuu valtakunnallisiin esiopetussuunnitelman perusteisiin ja Parkanon esiopetussuunnitelmaan. Esiopetus on osa varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa. Esiopetuksen tavoitteena on lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisedellytysten vahvistaminen. Esiopetus on ensimmäinen vaihe lapsen opinpolkua ja sen tavoitteena on luoda lapselle tasavertaiset mahdollisuudet oppimiseen ja perusopetukseen aloittamiseen. Esiopetusta annetaan Kuttikallion päiväkodin alaisuudessa toimivissa esiopetusryhmissä.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Lapsia varhaiskasvatuksen piirissä sekä esiopetuksessa yhteensä noin 240 .

-Esiopetuksessa ikäryhmästä 100 %

Käyttötalouden perusteluosa

-0–6-vuotiaiden ikäryhmästä varhaiskasvatuksen piirissä 70 %.

	2022	2019	2018	2017	2016
Alle 3v	54	35	51	41	34
3-5 v.	105	142	138	115	111
esiopetus	59	62	43	61	67
yhteensä	218	239	232	217	212

Henkilöstön määrä ja yksiköt 1.8.2022

- Päiväkotien hallinnollinen johtaja 1, kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja/ perhepäivähoidon ohjaaja/ palveluohjaaja 1
- Varhaiskasvatuksen opettajia 10, varhaiskasvatuksen sosionomi 1, varhaiskasvatuksen resurssiopettaja (hanke) 1, varhaiskasvatuksen lastenhoitajia 21,5, varhaiskasvatuksen resurssilastenhoitaja 1, perhepäivähoitajia 8, ruokapalvelutyöntekijät 4
- Perhepäivähoitokoteja 5, päiväkoteja 2

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

1. Laadukkaiden varhaiskasvatuspalveluiden tarjoaminen

Tavoite toteutetaan kouluttamalla henkilökuntaa monipuolisesti eri varhaiskasvatuksen osa-alueilla. Pyrimme varmistamaan pedagogisen osaamisen rekrytoimalla lastentarhanopettajia / varhaiskasvatuksen opettajia varhaiskasvatuslain määrittämälle tasolle.

Varhaiskasvatuksessa kehitetään arviointia systemaattisemmaksi arvioinnin eri tasoilla. Otetaan käyttöön Kansallinen koulutuksen arviointikeskus Karvin varhaiskasvatuksen laatuindikaattorit.

1. Laadukkaiden varhaiskasvatuspalveluiden tarjoaminen

Tavoite toteutetaan kouluttamalla henkilökuntaa monipuolisesti eri varhaiskasvatuksen osa-alueilla.

Jatkamme varhaiskasvatuksen arvioinnin kehittämistä ja tiiminvetäjät vievät prosessia omissa toimintayksiköissään. Mitattaessa arvioinnin laatua hyödynnetään Kansallisen koulutuksen arviointikeskus Karvin tukimateriaalia.

Tavoitteita mitataan koulutusten osallistujamäärällä ja päiväkodin johtoryhmä varmistaa, että arviointi on suunnitelmallista ja varhaiskasvatusta toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

2. Päivitetty varhaiskasvatuslaki (326/2022) sekä Parkanon varhaiskasvatussuunnitelma käyttöönotto

Lakimuutoksessa sekä varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden päivityksessä tärkeimmät muutokset koskevat lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukea sekä varhaiskasvatusta inklusiivisten periaatteiden

Käyttötalouden perusteluosa

mukaan. Henkilöstö ja vanhemmat perehdytetään lain tuomiin muutoksiin, henkilöstöä koulutetaan ja varmistetaan, että prosessit ovat yhtenevät ja toimivat.

Tavoitetta mitataan pedagogisissa keskusteluissa, koulutukseen osallistujien määrällä ja vanhempien palautteella.

3. Yhtenäinen tiedonsiirto nivelkohdissa

Esiopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa vahvistetaan edelleen nivelkohtien tiedonsiirron prosesseja. Esiopetuksessa otetaan käyttöön Wilma ja tavoitteena on, että tiedonsiirto vahvistuu esiopetuksesta kouluun siirtyessä.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstö siirtää tarvittavat tiedot lapsen siirtyessä perhepäivähoidosta päiväkotiin, päiväkodista esiopetukseen ja esiopetuksesta perusopetukseen. Päivitetään prosessit ja dokumentoidaan vastuut.

Tavoitetta mitataan Wilman käytöstä saadulla palautteella sekä dokumenttien toimivuudella.

4. Päivitetään henkilökunnan tieto esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen arkistoinnista

Päivitetään henkilöstön tietämys lain vaatimasta arkistoinnista ja luodaan yhteinen käytäntö. Henkilöstöä koulutetaan ja perehdytään arkistointiin.

Tavoitetta mitataan varmistamalla osaaminen.

Musiikkiopisto

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Musiikkiopistossa järjestetään musiikin perusopintojen ja musiikin syventävien opintojen opetusta. Opisto on tarkoitettu pääsääntöisesti kouluikäisille nuorille. Opistossa on musiikkileikkikoulu pääsääntöisesti alle kouluikäisille lapsille

Opistossa on myös yleinen osasto, jossa annetaan opetusta 18 vuotta täyttäneille sekä sellaisille henkilöille, jotka eivät jostain syystä voi opiskella opetussuunnitelman mukaisesti.

Musiikkiopiston palvelut ostetaan Sastamalan koulutuskuntayhtymän Ylä-Satakunnan musiikkiopistolta.

Käyttötalouden perusteluosa

Vapaa sivistystyö

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Vapaata sivistystyötä tarjoaa Parkanossa pääsääntöisesti Saskyn seudullinen kansalaisopisto, Petäjä-opisto. Parkanon kaupunki ostaa palveluita vuosittaisen sopimuksen mukaisesti. Tarjontaan kuuluu monipuolisesti taiteen, käsityön, musiikin ja liikunnan sekä kielten kursseja. Opinnot tarjotaan pääsääntöisesti aikuisille elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti.

Petäjä-opisto asettaa toiminnalle omat tavoitteensa, ja niiden seurannan, mallinnuksensa mukaisesti. Tavoiteseuranta perustuu ylläpitäjäkuntien kanssa käytyihin vuosittaisiin neuvotteluihin.

Joukkoliikenne

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Joukkoliikenteen tarkoituksena on asukaspuhjan tarpeiden mukaisesti taata tarvittavat perusedellytykset seudullisen ja kansallisen tason liikennöintiin.

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset:

Ely-keskuksen hankkimaan liikenteeseen kuntaosuudet vuoden 2021 alusta.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

1. Turvata parkanolaisten mahdollisuus käyttää joukkoliikennettäopiskelu- ja työmatka- sekä muuhun asinointiliikenteeseen
2. Liityntäliikenteen kehittäminen juna-asemalle

Vapaa-aikatoimi

Vapaa-aikapalveluihin kuuluvat kulttuuripalvelut, nuoriso- ja raittiuspalvelut sekä liikuntapalvelut, jotka kaikki edistävät kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Näiden osa-alueiden kuvaukset ja tavoitteet esitetään erikseen.

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset

Kaupungin uusi strategia, alueelliset yhteistyöhankkeet sekä hyvinvointialueelle siirtyminen näkyvät myös vapaa-aikapalveluissa mm. palveluiden ja rakenteiden kehittämisenä sekä moniammatillisena yhteistyönä eri toimijoiden kesken. Lisäksi vapaa-aikapalveluiden henkilöstö kasvaa liikuntapaikkojen hoitajien siirryttyä sivistyksen toimialan alaisuuteen.

Kulttuuripalvelut

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Kulttuuripalveluiden tavoitteena on aktiivisesti ylläpitää ja kehittää kaikkien kuntalaisten kulttuuripalveluja sekä osallistaa kuntalaisia mukaan kulttuurin tuottamiseen. Hyvinvointia edistävien kulttuuripalvelujen tuottamisessa ylläpidetään ja kehitetään hyvää yhteistyötä paikallisten, alueellisten sekä valtakunnallisten kulttuuritoimijoiden kanssa.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Vapaa-aikatoimen ohjaaja (50 %), nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja (10 %)

Tehdään yhdessä -järjestöfoorumi

Kulttuuriparlamentti

Paikalliset kulttuurintuottajat

Alueelliset ja valtakunnalliset kulttuuritoimijat ja yhteistyöverkostot

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset

Kulttuuriparlamentin toiminnan vakiinnuttaminen osaksi kulttuuritoiminnan rakenteita. Lisäksi osallistutaan Operaatio Pirkanmaa ja Kulttuurihyvinvoinnin palveluohjaus Pirkanmaalla -hankkeisiin, joiden tavoitteena on lisätä alueellista yhteistyötä sekä kulttuurihyvinvointia.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

1. Kulttuuriparlamentin toiminnan vakiinnuttaminen

Vuonna 2022 perustettu Kulttuuriparlamentti pyritään vakiinnuttamaan rakenteisiin ja kaupungin toimintaan kulttuuritoiminnan asiantuntijaraatina ja toimielimenä.

Tavoitetta seurataan Kulttuuriparlamentin aloittamisen ja toiminnan myötä sekä Kulttuuriparlamentin jäseniltä kerätyiltä palautteilta.

2. Operaatio Pirkanmaa

Operaatio Pirkanmaan tavoitteena on kehittää pirkanmaalaista kulttuuritoimijoiden yhteistyöverkostoa ja toimintamalleja kulttuuripääkaupunkihankkeen jatkohankkeen myötä. Hanke toteutetaan vuosina 2022-2024.

Tavoitetta seurataan hankkeeseen osallistumisella sekä toimintamallien syntyemisellä.

3. Kulttuurihyvinvoinnin palveluohjaus Pirkanmaalla –hanke

Kulttuurihyvinvoinnin palveluohjaus Pirkanmaalla –hankkeen tavoitteena on luoda kulttuurihyvinvoinnin palveluohjaukselle oikeanlaiset rakenteet. Hanke edellyttää tiivistä yhteistyötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kulttuuripalveluiden välillä. Hankeaikataulu on 1.1.2021-30.10.2023.

Tavoitetta seurataan hankkeeseen osallistumisella sekä rakenteiden syntyemisellä.

Nuorisopalvelut

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Nuorisopalvelujen tehtävänä on nuorten osallisuuden ja osallistumisen lisääminen sekä sosiaalinen vahvistaminen yksilö- ja ryhmätoiminnan myötä. Tavoitteena on kehittää nuorten toimintamahdollisuuksia, kannustaa heitä päihteettömään toimintaan sekä tukea nuorten kokonaisvaltaista kasvua kohti aikuisikää ja kiinnittymistä yhteiskunnan jäseneksi.

Toimintamuotoina ovat nuorisotilatoiminta, nuorisovaltuusto, koulu yhteistyö, etsivä nuorisotyö, tapahtumat, leirit, matkat ja kurssit. Toimintapaikkoina mm. nuorisotila Puolen Kuution Koppi, koulu- ja kulttuurikampus Kaarna sekä nuorten työpaja.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja (40 %), vapaa-aikatoimen ohjaaja (40 %), nuorisotilojen tuntiohjaajat (n. 20 h/vko), etsivä nuorisotyöntekijä (100 %, valtion rahoittama), Startti-ohjaaja (80 %, valtion rahoittama), koulu- nuorisotyöntekijä (max. 90 % valtion rahoittama)

Parkanon Nuorisovaltuusto, 10 jäsentä

Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto

Tehdään yhdessä-järjestöfoorumi

Seudulliset ja valtakunnalliset yhteistyöverkostot

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset

Koulunuorisotyöntekijän palkkaaminen koulu- ja kulttuurikampus Kaarnaan ja toiminnan käynnistäminen, nuorten osallisuuden lisääminen sekä harrastustoiminnan tiedotus.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

1. Koulunuorisotyön käynnistäminen

Nuorisopalvelut on hakenut Aluehallintoviraston hanketta koulunuorisotyöntekijän palkkaamiselle koulu- ja kulttuurikampus Kaarnaan. Tavoitteena on lisätä yksi helposti lähestyttävä aikuinen osaksi peruskoululaisten ja lukiolaisten kouluarkea, jolla pyritään lisäämään nuorten hyvinvointia, osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja sosiaalista vahvistamista.

Tavoitetta seurataan hankkeen toteutumisella, saavutettujen nuorten määrällä sekä toiminnan laadulla.

2. Nuorten osallisuuden lisääminen

Nuoret otetaan yhä aktiivisemmin huomioon nuorisotoimintaa suunniteltaessa. Erilaiset kyselyt, ideariihet sekä muut osallistavat menetelmät antavat nuorille äänen vaikuttaa mm. Valkoisen talon toimintaan, koulunuorisotyöhön sekä muuhun nuorille järjestettävään toimintaan.

Tavoitetta seurataan osallistavien menetelmien käytön laajuudella sekä nuorten vaikutusmahdollisuuksien määrällä.

3. Harrastustoiminnan yhteen kokoaminen ja tiedotus

Pyritään saamaan parkanolaisten harrastusten tarjoajien toiminnot samaan paikkaan, josta ne ovat helposti löydettävissä ja päivitettävissä.

Tavoitetta seurataan harrastustarjottimen syntymisellä.

Liikuntapalvelut

Tehtävälueen toiminnan kuvaus

Liikuntapalvelujen tehtävänä on tuottaa ja koordinoita monipuolisia ja laadukkaita liikunta- ja vapaa-ajan palveluja sekä ylläpitää liikuntapaikkoja. Liikuntapaikkojen hoitajat vastaavat asianmukaisista liikuntapaikoista (urheilutalo, kentät, huoltorakennukset, kuntoradat, vaellusreitit, uimapaikat, jäähalli, valvonta ja kalusto). Liikuntapalvelut toteuttavat tehtäviään laajan yhteistyöverkoston kanssa. Liikuntapalvelut vastaavat liikuntatoiminnan kehittämisestä organisoimalla toimivan urheiluseuraverkoston, tiedottamalla erilaisista liikuntatoiminoista sekä luomalla toimivat puitteet yhteistyössä teknisen toimialan kanssa liikunnan harrastamiselle.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja (50 %), liikuntaneuvoja (80 % valtion rahoittamalla hankkeella), vapaa-aikatoimien ohjaaja (10 %)

Kolme (3) liikuntapaikkojen hoitajaa (100 % / hlö)

Jäähallille tuotetaan palvelut kaupungin ja jäähallin sopimuksen mukaisesti

Kuntouttavasta työtoiminnasta tilapäisiä henkilöitä tilapalveluilla 2-3 hlöä

Paikalliset urheiluseurat ja järjestöt, joista koostuva urheiluseuraverkosto toimii urheilu- ja liikuntajärjestöjen yhteisenä äänenä

Talkootyön osuus liikuntapaikkojen kunnossapidossa, peruskorjauksissa ja uusien toimintamuotojen rakentamisessa on merkittävä

Alueelliset ja valtakunnalliset liikuntatoimijat ja yhteistyöverkostot

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset

Liikuntapaikkojen hoitajien siirryttyä sivistyksen toimialan alaisuuteen käynnistetään liikuntapaikkojen nykytilan kartoitus sekä laaditaan suunnitelmat uudelle toimialaorganisaatiolle. Hyvinvointialueen PirSOTE-hankkeessa

Käyttötalouden perusteluosa

luodaan toimintavuonna ikäihmisten elintapaohjauksen palvelupolku moniammatillisessa yhteistyössä. Vietään teknisen toimialan kanssa eteenpäin skeitti- ja pumptrack-puiston suunnitteluprosessia, hankehakua ja toimenpiteitä.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

1. Liikuntapaikkojen nykytilan kartoitus

Yhdessä liikuntapaikkojen hoitajien kanssa kartoitetaan olemassa olevat liikuntapaikat, määritetään ja resursoidaan ylläpidettävät liikuntapaikat ja tehdään tarvittavat muutokset nykytila-arvioinnin perusteella.

Tavoitetta seurataan nykytila-arvioinnin perusteella ylläpidettävien liikuntapaikkojen määrällä ja laadulla.

2. PirSOTE-hanke / ikäihmisten elintapaohjauksen palvelupolku

Parkanon liikuntapalvelut ovat mukana PirSOTE-hankkeessa osana hankkeen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminnallista muutosohjelmaa, jossa tavoitteena on vuoden 2023 aikana luoda ikäihmisten elintapaohjauksen palvelupolku moniammatillisesti muiden toimijoiden kanssa.

Tavoitetta seurataan palvelupolun valmistumisella sekä asiakas- ja yhteistyöpalautteilla.

3. Skeitti- ja pumptrack-puisto

Toimintavuonna käynnistetään suunnittelutyöt puiston perustamiselle yhdessä teknisen toimialan kanssa ja haetaan liikuntapaikkarakentamisen hankeavustusta.

Tavoitetta seurataan suunnittelutöiden käynnistymisellä sekä hankehaun toteutumisella.

Kirjastopalvelut

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus:

Kaupunginkirjasto tarjoaa kirjastopalveluita tasapuolisesti kaikille. Kirjaston asiakkaiden käytävissä on monipuolinen ja uusiutuva aineisto, henkilökunnan osaaminen ja yhteydet tietoverkkoihin. Kirjasto edistää lue-
miskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa sekä yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin. E-aineistoja tarjotaan aktiivisesti Pirkanmaan laajuisena seutuyhteistyönä. Tapahtumatuotantoon panostetaan.

Volyymitiedot ja niiden kehittyminen

- henkilökunta: 4,25 htv, yhteensä 5 henkilöä: kirjastotoimenjohtaja (0,75), kirjastonhoitaja, informaattikko ja 1,5 kirjastovirkailijaa
- tilat: 2017 uudistetut toimitilat, 750 m, kaupungin oma huoneisto
- kokoelma: 61000 kpl, joista 52000 kirjaa
- avoinna n. 2250 h/v, n. 34000 käyntiä/2021

Käyttötalouden perusteluosa

- verkkokäyntejä n. 54000
- 87000 lainaa v. 2021

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset

kirjasto tapahtumien keskipisteenä

asiakkaiden/asukkaiden osallistaminen

omatoimisen kirjastonkäytön lisääminen

pyrkimys koulun ja kirjaston yhteistyösuunnitelman laatimiseen

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

1. Hyvinvoinnin edistäminen, tasa-arvon turvaaminen

- Aineiston maksuton lainausmahdollisuus ja käyttö kirjastossa

- Monipuolinen ja uudistuva kokoelma

- Kirjaston rooli näkyväksi kaupungin hyvinvointisuunnitelmassa ja strategiassa. Hyvinvointia kirjastosta – hankkeesta nousseiden hyvien ideoiden toteutus resurssien rajoissa

Tavoitetta mitataan uutuusaineiston määrällä ja hankintaan käytetyillä määrärahoilla

tavoite: -300–400 hankintaa/1000 as., 1 kpl/alle 15-vuotias
-15–20 lehtivuosisikertaa/1000 as
- aineistonhankintaan 10 €/asukas, tästä kirjojen osuus 7 €/as

Seuranta: lainausten määrä

tavoite: 18 lainaa/as

Seuranta: ammattitaitoisen henkilökunnan määrä

tavoite: 0,8–1,0 hlötyövuotta/1000 as

Seuranta: asiakaskäytössä olevien internet-päätteiden määrä

tavoite: 1 päätte/1000 as.

Seuranta: opastetut kirjastokäynnit, tiedonhallinta- ja digitaitojen opetus, kirjaston palvelut seinien ulkopuolella

lapset ja nuoret:

tavoite: 500 hlöä/v

Käyttötalouden perusteluosa

aikuiset:

tavoite 100 hlöä/v

Seuranta: verkkokirjastoasiointien määrä

tavoite: 10 kertaa/asukas/v

Seuranta: Hyvinvointia kirjastosta –hankkeen asiakaspalautteisiin vastaaminen

tavoite: vastataan

2. Kansalaisten osallistaminen

Riittävät aukioloajat, maksuttomat palvelut, ilmaiset yleisötapahtumat yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Yhteiskunnalliseen vuoropuheluun tähtäävät tapahtumat. Asiakkaiden osallistaminen asiakasraadissa.

Seuranta: aukiolotuntien määrä, kävijämäärä, tapahtumien määrä

tavoite: -kirjasto avoinna 2100 h/vuosi

- 30 käyntiä/aukiolotunti

-10 käyntiä/asukas/vuosi

-maksuttomat yleisötapahtumat, väh. 1/kk

3. Henkilökunnan osaamisen turvaaminen

Henkilökunnan osaaminen ja ajan tasalla pysyminen turvataan mahdollistamalla osallistuminen työajalla tapahtuviin oman alan täydennyskoulutuksiin.

Seuranta: koulutustapahtumien määrä

tavoite: 6 koulutustapahtumaa/hlö/v

Tekninen lautakunta

Lautakunnan toiminnan kuvaus: Tekninen lautakunta turvaa osaltaan kaupunkielämän ja kunnallisen infrastruktuurin toiminnan perusedellytykset mm. tuottamalla kunnallisteknisiä ja kiinteistönhoitopalveluja. Lisäksi tekninen lautakunta suunnittelee ja rakentaa katuja sekä muita liikenneväyliä, yleisiä alueita sekä viheralueita ja huolehtii niiden kunnossapidosta.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Teknisen lautakunnan talousarvion toimintakatteen kasvuun on vaikuttanut mm. Pappilan vuokra-asuntojen valmistuminen joulukuussa 2020, hulevesitulojen lisääntyminen sekä 2020 käyttöön otettu maksullinen katu- ja sijoituslupakäytäntö.

Käyttötalouden perusteluosa

Tekninen hallinto

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Huolehtii lautakunnan ydintehtävien ja peruspalvelujen järjestämisestä

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Henkilöstön määrä: tekninen johtaja ja toimistos sihteeri.

Liikenneväylät

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Liikenneväylät käsittävät katujen, kevyenliikenteenväylien ja puistoteiden kesä- ja talvikunnossapidon asemakaava-alueella. Lisäksi kaupunki on urakoinut tärkeimpien yksityisteiden aurauksia. Edelleen kaupunki avustaa tiekuntia valtuuston hyväksymällä periaatteella kunnossapidossa. Pääasiallisena perusteena kaupungin maksamalle yksityisteiden auraukselle ja avustuksille on pysyvän asutuksen määrä tien vaikutusalueella.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Henkilöstön määrä: kunnallistekniikan päällikkö, kunnossapitomestari, puistotyönjohtaja ja kaksi tunti- ja kaksi kuukausipalkkaista työntekijää.

Asemakaava-alueella kaupungin kunnossapidossa on katuja reilu 50 km ja kevyenliikenteenväyliä noin 18 km. Kaupungin aurauksessa olevia yksityisteitä on noin 236 km. Uusia katuja ja väyliä rakennetaan vuosittain muutamia satoja metrejä.

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset: Vuoden 2020 alusta on käytössä ollut maksullinen katu- ja sijoituslupakäytäntö.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen: Tavoitteena on suorittaa väylien kunnossapito laatustandardien mukaisesti mahdollisimman edullisesti.

Jätehuolto

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Kunnan tehtävänä on jätelain 13 §:n mukaan asumisessa ja siihen rinnastettavassa toiminnassa syntyneiden jätteiden jätehuollon järjestäminen. Toiminta on sopimuksella siirretty 1.1.2002 alkaen Pirkanmaan jätehuolto Oy:n hoidettavaksi. Kaatopaikkajätteen pieneriä otetaan vastaan kolmena päivänä viikossa Pirkanmaan jätehuolto Oy:n jäteasemalla. Hyötyjätteitä voi toimittaa hyötyjättepisteisiin, joita on 5 kpl keskusta-alueella ja 11 kpl haja-asutusalueella. Keskusta-alueen 3 hyötyjättepisteen ylläpidosta vastaa Pirkanmaan Jätehuolto Oy ja kahden pisteen osalta Suomen Pakkauskierrätys rinki. Näidenkin pisteiden toiminnasta ja ylläpidosta vastaa Pirkanmaan jätehuolto Oy. Paperinkeräyksestä kunnan alueella vastaa Paperinkeräys Oy. Hylätyt ja romuajoneuvot siirretään lain mukaisesti kaupungin ylläpitämään varastoon joko kaupungin, Tiehallinnon urakoitsijan tai poliisin toimesta. Suljetun Kangaslammin kaatopaikan velvoitetarkkailu jatkuu Ympäristökeskuksen hyväksymän valvontatutkimusohjelman mukaisesti.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Vastaanotetuista jätemääristä pitää tilastoa Pirkanmaan ympäristökeskus.

Käyttötalouden perusteluosa

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset: Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n omistajakunnat sopivat sopijakunnille kuuluvasta 1.5.2012 voimaan tullen uuden jätelain (646/2011) mukaisesta jätehuollon viranomaistehtävien järjestämisestä jätelain 23 §:n mukaisesti siten, että yhteistoiminta-alueen jätehuoltoviranomaisena toimii Tampereen kaupungin jätehuoltolautakunta.

Jätehuoltolautakunnan tehtävänä on päättää jätelaissa säädetyistä viranomaistehtävistä, joita ovat mm. päätökset jätehuoltomääräyksistä, jätteenkuljetuksen järjestämisestä, jätetaksan hyväksymisestä, jätemaksujen maksuunpanosta, jätetaksasta tehdyistä muistutuksista ja jätemaksujen kohtuullistamisesta.

Lautakunnan kokouksissa on läsnäolo- ja puheoikeus yhdellä jokaisen osakaskunnan edustajalla. Parkanon osalta edustajaksi on määrätty ympäristötarkastaja.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen: Talousarviovuoden ja suunnittelukauden tavoitteina ovat jätemaksujen kohtuullistamis- ja vapauttamispäätösten yhtenäistäminen. Kunnan vastuulla olevien sako- ja umpikaivolietteiden kiinteistökohtainen kuljetus siirtyi kunnan järjestämäksi 1.1.2017 alkaen.

Koneet ja kuljetusvälineet

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Koneet ja kuljetusvälineet kohta käsittää 3 umpipakettiautoa, 3 avolava-autoa, 2 traktoria ja aluehoitokoneen. Autojen ja koneiden menot kirjataan tähän kohtaan ja vastaavasti laskutetaan sisäisesti niiltä kohteilta, joilla kalustoa käytetään.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen: Tavoitteena on pitää kalusto teknisesti hyvässä käyttökunnossa uusimalla sitä riittävän ajoissa.

Yleiset alueet

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Tehtäväalueeseen kuuluvat puistot, leikkikentät, maa- ja metsätilat, sora-alueet ja liikuntapaikat.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Hoidettavien puistojen määrä kasvaa vuosittain.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

1. Metsätilojen tuoton parantaminen

Tavoite toteutetaan metsänhoitotöiden suunnitelmallisella toteuttamisella mm. harvennushakkuiden, ojitusten ym. muodossa.

2. Puistojen ja keskeisten alueiden kunnan ylläpitäminen viihtyisässä ja siistissä kunnossa

Tavoite toteutetaan suunnitelmallisella siistimisellä ja rakentamalla alueet siten, että ne ovat helposti hoidettavissa.

Tilapalvelut

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Tilapalvelut hallinnoi kaupungin rakennuksia ja tarjoaa tiloja eri palvelualueille. Kiinteistöjen ylläpitoon kuuluu kiinteistönhallinta, kiinteistönhoito sekä kiinteistöjen kunnossapito. Tilapalvelut-yksikkö huolehtii päivittäisen kiinteistöjen toimivuuden, ennakkohoitojen sekä kiinteistöjen alueiden ulkoaluetöistä. Vastuualue huolehtii teknisistä palveluista asiakasyksiköille ja niiden tiloille sekä turvallisuus-, ympäristöhuolto- ja ulkoaluepalveluista. Palveluprosessin tavoitteena on aikaansaada ja ylläpitää tiloja rakennusten koko elinkaaren ajan asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti toiminnan edellytykset täyttävinä, suojaisina, turvallisina, terveellisinä ja viihtyisinä. Tilapalveluihin kuuluvat kiinteistöpalveluiden lisäksi puhtauspalvelut.

Parkanon kaupunki vuokraa sote-rakennukset hyvinvointialueelle 1.1.2023 3+1 pituisella sopimuksella kiinteistöt ylläpidettynä. Hyvinvointialueelle vuokrattavat kiinteistöt vaikuttavat tilapalveluiden tuleviin volyymitietoihin ja niiden kehitykseen.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Henkilöstön määrä: tekninen isännöitsijä, kiinteistöhuollon työnjohtaja, 1 tuntipalkkainen työntekijä, 4 ammattimestä, puhtauspalveluissa siivouspalveluesimies ja 7 toimitilahuoltajaa.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen:

1. Kiinteistöjen arvon säilyttäminen

Tavoite toteutetaan suunnitelmallisella kiinteistöjen peruskorjausten toteuttamisella sekä ylläpidon laadukkaalla hoitamisella taloudellisten resurssien mukaan.

Kaikkien kiinteistöjen tuleva käyttö on selvityksen alla.

2. Kiinteistöjen energiankulutuksen kiinteistökohtainen tehokas seuranta

Tavoite toteutetaan toiminnanohjausjärjestelmällä, energiankulutuksen ja kiinteistövalvontalaitteiden jatkuvalla seurannalla sekä vikojen ja epäkohtien tehokkaalla korjauksella.

Kaavoitustoimi

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus: Kaavoituslautakunnan tehtävät ovat siirtyneet tekniselle lautakunnalle 2018 alussa.

Kaavoitustoimi tuottaa kaupungille yleis- ja asemakaavoja. Maankäytön suunnittelulla ohjataan ja edistetään rakentamista sekä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle. Tärkeänä tehtävänä on luoda laadukkaita ja kilpailukykyisiä, kaupungin asukashankintaa tukevia asuntoalueita sekä turvata riittävät tonttivarannot teollisuuden tarpeisiin.

Mittaustoimi vastaa numeerisen kartaston jatkuvasta ajantasaisuudesta ja tonttijakojen laadinnasta. Mittaus-toimen tehtävänä on ohjata ja valvoa mittaus tehtävien suorittamista kaupungissa, huolehtia pohjakarttojen laadimisesta, kaavojen ja rakennuspaikkojen maastoon merkitsemisestä sekä korkeusaseman antamisesta.

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset:

Uudet kaavoituspalvelut ostetaan puitesopimuksen mukaisesti ulkopuolisilta toimijoilta. Kiinteistönmuodostamislain mukaiset toimitukset ja kiinteistörekisterin ylläpito siirtyivät 1.1.2020 Maanmittauslaitoksen hoidettavaksi.

Volyymitiedot ja niiden kehitys: Henkilöstön määrä: paikkatietokäsittelijä, kartoittaja, assistentti ja maankäyttöpäällikkö. Uusia kaavoja ja kaavamuutoksia valmistuu vuosittain ja suunta on kasvava.

Asemakaavoitettuja alueita on yhteensä n. 1043 hehtaaria ja määrä tulee tasaisesti kasvamaan. Kaupunki tekee aktiivisesti kiinteistökauppoja uusien raakamaiden hankkimiseksi, jotta kaavoituksen kehittyminen voidaan varmistaa myös tulevaisuudessa.

Ranta-asemakaavoitettuja alueita on yhteensä n. 1613 hehtaaria ja niiden määrä on myös kasvussa.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

Pohjakarttaa uudistetaan jatkuvasti. Tavoitteena on tehostaa ja nykyaikaistaa pohjakartan ylläpitoa ottamalla käyttöön uutta laitteistoa ja teknologiaa. Sijaintikatselmuksia tehdään n. 90 kpl vuosittain, rakennusten merkintöjä n. 30 kpl, kunnallistekniikan ja vesilaitoksen merkintöjä n. 50 kpl sekä rajan merkintöjä n. 40 kpl.

Myös yleisten alueiden lohkomisiin tullaan tulevaisuudessa kiinnittämään enemmän huomiota. Lohkomattomat yleiset alueet aiheuttavat lisätyötä useille tahoille sekä hankaloittavat muun muassa kiinteistökauppojen tekoa. Myös kuntalaisilta on tullut viestiä, että lohkomattomat yleiset alueet aiheuttavat epäselvyyttä heidän maanomistukseensa. Maanmittauslaitos huolehtii lohkomisen toteuttamisesta.

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Lautakunnan toiminnan kuvaus

Rakennus- ja ympäristölautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvista tehtävistä. Rakennus- ja ympäristölautakunnan tehtävänä on huolehtia lisäksi sille hallintosäännössä annetuista tehtävistä.

Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa siten kuin siitä säädetään, sekä huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta.

Rakennus- ja ympäristölautakunta hoitaa valtion asuntopoliikkaan kuuluvien asioiden valmistelua ja täytäntöönpanoa. Näitä ovat mm. valtion lainoittamien vuokratulojen toiminnan seuraaminen.

Aluepelastuslaitos siirtyy vuoden 2023 alusta hyvinvointialueelle, jolloin lautakunnalle kuulunut maksuosuuden käytön valvonta päättyy.

Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin kuuluvat ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain lupa- ja valvontasiat sekä vesi- ja vesihuoltolaissa ympäristönsuojeluviranomaiselle määrätyt tehtävät. Näiden lisäksi tehtäviin kuuluvat mm. jätehuollon valvonta sekä maasto- ja vesiliikenneläissa ja luonnonsuojelulaissa kunnalle määrätyt tehtävät.

Rakennus- ja ympäristölautakunta hallinnoi jatkossa ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen palvelusopimusta ja seuraa sopimuksen toteutumista Parkanon kaupungin osalta.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisina viranhaltijoina toimivat rakennustarkastaja ja ympäristötarkastaja. Lisäksi toimialueelle on saatu täyttölupa ajalle 1.2.2023 alkaen määrä-aikaiselle apulaisrakennustarkastajan viralle. Rakennusvalvontatoimistossa työskentelee myös lupasihteeri.

Parkanon kaupunki on tehnyt yhteistyösopimukset Kihniön kunnan kanssa. Sopimuksilla Parkanon rakennustarkastajan ja ympäristötarkastajan työpanosta on myyty yksi päivä viikosta Kihniön kunnalle. Yhteistyösopimukset tarkistetaan vuoden 2023 aikana.

Lautakunnan keskeiset toiminnalliset tavoitteet

Rakennus- ja ympäristölautakunnan tavoitteena on turvallisen, terveellisen ja viihtyisän asuin-, työ- ja vapaa-ajan ympäristön tuottaminen. Tavoitteena on turvata osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun, suunnittelu- ja vuorovaikutteisuus, asiantuntemuksen monipuolisuus sekä avoin tiedottaminen käsiteltävänä olevissa asioissa. Sähköiset asiointipalvelut lisäävät saavutettavuutta ja helpottavat asiointia.

Käyttötalouden perusteluosa

Rakennus- ja ympäristölautakunnan vastuualueiden kuvaukset ja tavoitteet

Asumisen edistäminen

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Tehtävät ovat lakisääteisiä. Ne muuttuvat jossain määrin vuosittain. Valtion lainoittamien vuokratulojen valvonta kohdistuu Parkanon kaupungin vuokratiloihin, Parkanon Rantakotoon, Kiinteistö Oy Väistön ryhmäkohteisiin ja kaupungin vuokrakerrostaloon Asunto Oy Pappilanpolkuun. Käytännössä valvonnan järjestäminen on haasteellista, koska vuokraustietojen saanti on ollut puutteellista.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Asuntotoimen lakisääteiset tehtävät ovat kunnassa vähentyneet ja ne on siirretty tehtävien uudelleen järjestyksen myötä rakennustarkastajan tehtäviin, kun asuntosihteerin virka on lakkautettu. ARA voi valtuuttaa kunnan viranhaltijan suorittamaan tarkastuksia avustuskohdeissa.

Rakennusvalvonta

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Rakennusvalvonnan tehtävät ovat lakisääteisiä, ne on määritelty maankäyttö- ja rakennuslaissa, rakennusjärjestyksessä sekä kaupungin hallintosäännössä.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Henkilöstöön kuuluu 1 rakennustarkastaja ja 1 lupasihteerin. Apulaisrakennustarkastajan virkaan haetaan määräaikaista viranhaltijaa 1.2.2023 alkaen. Rakennustarkastajan palvelua myydään Kihniön kuntaan, yhtenä päivänä viikossa.

Rakentamisen lupamäärät oletetaan pysyvän nykyisellä tasolla.

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset

Rakennuslupa-asioiden hoitamiseen otettiin v. 2021 käyttöön Lupapiste -sähköinen asiointipalvelu. Palvelun käytön opettelu ja asiakkaiden ohjaaminen palvelun pariin työllistää ja vie vuosia, jotta kaikki luvat tulevat sähköisinä hakemuksina, toimintatapojen muutos on todella suuri. Rakennuslupa-asiakirjat arkistoituvat sähköisesti, joten kaikki paperisena toimitetut asiakirjat pitää skannata järjestelmään, mikä aiheuttaa lisätyötä rakennusvalvontaan.

Ryhti hanke ja sen aikataulu kytkeytyy useisiin muihin alan digitalisaatiota edistäviin hankkeisiin. Keskeisin on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) uudistus. Rakennetun ympäristön digitalisaatiota koskevat lait tulevat voimaan 1.1.2024, jolloin myös uusi rakennetun ympäristön tietojärjestelmä avautuu. Uusi toimintamalli edellyttää

Käyttötalouden perusteluosa

muutoksia kuntien tietojärjestelmiin, ohjelmistoihin ja rajapintoihin ja aiheuttaa myös kustannuksia sekä koulutustarvetta. Ryhti-hankkeen tietojärjestelmät edellyttävät, että kaavat laaditaan tietomallimuotoisina ja rakentamisen luvat haetaan jatkossa koneluettavassa muodossa. Ryhti-hankkeen edellyttämät ohjelmistomuutokset, käytännön toimintatapojen muutokset sekä koulutus tulevat työllistämään rakennusvalvontaa jo vuonna 2023.

Rakennusrekisterin laadunparannusta jatketaan ja kiinteistöveroinventoinnissa tuotetun aineiston rekisteriin vieni ja luvattomien rakennusten käsittely aiheuttavat lisätyötä rakennusvalvonnassa. Tähän tehtävään on tarkoitus käyttää palkattavan apulaisrakennustarkastajan työpanosta täysimääräisesti.

Osoiterekisterin tarkastaminen, uuden rakennusluokituksen ja pysyvän huoneistotunnuksen käyttöönotto sekä mahdollinen paikkatieto-ohjelmiston vaihtamiseen liittyvä selvitystyö työllistää ja vie aikaa rakennusvalvonnassa.

Asianhallintajärjestelmä Dynasty10 ja sähköisen arkistoinnin käyttöönotto koko kaupungin asiakirjojen osalta vaikuttaa myös rakennusvalvonnan asiakirjojen käsittelyyn ja arkistointiin.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

1. Viranomaistoiminnan tehokkuus ja sujuvuus

Tavoite toteutetaan huomioiden hankkeen vaativuus ja asiakkaan resurssit. Tavoitetta seurataan mittarilla käsittelyajoista.

2. Kuntalaistyytyväisyys

Tavoite toteutetaan tiedottamalla naapureille rakennushankkeista. Maakäyttö- ja rakennuslain, mukaiset vaatimukset otetaan huomioon tasapuolisesti kaikissa luvissa. Tavoitetta seurataan valituksien määrällä.

3. Rakentamisen laadun edistäminen ja ylläpito

-tavoite toteutetaan vaatimalla rakennuskohteisiin pätevät suunnittelijat ja vastaavat työnjohtajat

-vaatimalla rakennus-suunnitelman yhteydessä, ympäristöministeriön määräyksen (D3), mukainen vaipan lämpöhäviölaskelma ja energiatodistus

-pitämällä aloituskokoukset ja lopputarkastukset

-vaatimalla lopputarkastuksessa: energiatodistukset, lvi- ja sähkötarkastus- pöytäkirjat, vastaavalta työnjohtajalta työvaiheiden tarkastusasiakirjat, rakentajalta laatukansio sekä huolto- ja käyttöohjeineen.

Tavoitetta seurataan lopputarkastusten määrällä.

Perusteluna esitettävät mittarit

Arviointikohde

Mittari

Tavoitetaso

Käyttötalouden perusteluosa

Lupien käsittely	kpl	140
Rakennusten lopputarkastusten tekeminen	kpl	120
Poikkeuslupien ja suunnittelutarveratkaisujen valmistelu	kpl	12
Rakennuslupien käsittelyaika		
Rakennustarkastajan päätös	aika / kk	1
Rakennuslautakunnan päätös	aika/ kk	2

Ympäristötoimi

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Ympäristötoimen keskeisiä tehtäviä ovat ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisten lupa-, rekisteröinti- ja ilmoitusasioiden käsittely ja valvonta. Muita ympäristönsuojeluviranomaiselle osoitettuja tehtäviä ovat mm. jätehuollon valvonta- ja ilmoitusasiat, vesiensuojeluun, ilmansuojeluun, meluntorjuntaan, luonnonsuojeluun ja maastoliikenteeseen liittyvät lupa-, ilmoitus- ja valvonta-asiat.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Ympäristönsuojelussa työskentelee ympäristötarkastaja, jonka palveluja myydään Kihniön kunnalle yksi päivä viikossa. Vuosittain käsiteltäviä ympäristölupa- ja maa-aineslupia on 7–15 kpl sekä rekisteröinti- ja ilmoitusasioita keskimäärin 5 kpl. Ympäristönsuojelun valvontaohjelman mukaisia tarkastuksia tehdään 60–70 kpl, minkä lisäksi hoidetaan ympäristönsuojeluun liittyvät lausunnot, valitukset ja muut yhteydenotot.

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden keskeiset toiminnalliset muutokset

Lupa- ja valvonta-asioiden ennakoidaan pysyvän ennallaan. Vuoden 2023 aikana saadaan käsiteltyä viimeiset olemassa olevat ympäristölupaa edellyttävät toiminnot, joilla lupamenettely on jäänyt aiemmin tekemättä. Valvonnassa jatketaan säännöllistä valvontaa valvontasuunnitelman mukaisesti. Muita erityisiä valvontakohteita ovat vesihuollon toiminta-alueella viemäriverkoston liittymättömät kiinteistöt sekä ympäristön epäsiisteyteen liittyvät kohteet. Lupa- ja valvonta-asioissa selvitetään sähköisten palvelujen lisäämistä.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

Lupa-asioiden käsittelyajat pidetään mahdollisimman lyhyinä, keskimäärin 2–2,5 kuukaudessa kuulemisineen. Tarkastusten määrää seurataan vuosittain lautakunnalle toimitettavan valvontaohjelman seurannan yhteydessä.

Ympäristöterveydenhuolto

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Käyttötalouden perusteluosa

Parkano kuuluu ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueeseen, johon kuuluvat Parkanon lisäksi palvelun tuottaja Sastamalan kaupunki, Ikaalisten kaupunki sekä Punkalaitumen ja Kihniön kunnat. Palvelut tuotetaan ympäristöterveydenhuollon sopimuksen ja talousarviosuunnitelman 2023 mukaisesti. Ympäristöterveydenhuollon palvelut käsittävät yleisen terveystarkastuksen (elintarvikevalvonta ja terveydensuojeluvalvonta) sekä eläinlääkintähuollon. Lisäksi yksikkö tuottaa ympäristönsuojelupalvelut Sastamalan kaupungille ja Punkalaitumen kunnalle. Ympäristöterveydenhuollon tehtävä on turvata kuntalaisille terveellinen elinympäristö. Toimielimenä toimii vuoden 2023 alusta Sastamalan kaupunginhallituksen jaosto.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Yhteistoiminta-alueen ympäristöterveydenhuollossa on 18 virkaa. Terveystarkastuksen johtajan lisäksi yksikössä toimii 4 terveystarkastajaa, 2 ympäristötarkastajaa sekä kunnaneläinlääkäreitä ja valvontaeläinlääkäreitä. Parkano kuuluu eläinlääkintähuoltoalueeseen 2 yhdessä Ikaalisten ja Kihniön kanssa ja alueella 2 toimii 4 kunnaneläinlääkäriä ja 1 valvontaeläinlääkäri.

Keskeiset toiminnalliset tavoitteet ja niiden mittaaminen

Toiminnallisena tavoitteena ympäristöterveydenhuollon osalta on terveellinen elinympäristö, puhdas vesi ja turvalliset elintarvikkeet. Elintarvikevalvonnassa pyritään tarkastusten osalta yli 90 % toteutumiseen. Eläinlääkintähuollossa pyritään turvaamaan seutukunnan tuotantoeläinten hyvinvointi ja terveys ja päivystysvelvoitteen osalta 100 %:n toteutumiseen.

Käyttötalouden määrärahat

Käyttötalouden määrärahat

Suunnitteluvuodet 2023–2024 esitetään koko kaupungin yhteenvetotaulukossa.

Sitovuustaso valtuustoon nähden on nettomeno lautakunnittain eli ”Toimintakate yhteensä”. Omaan sitovuustasoon Parkanon sote -palvelut ja Kihniön sote -palvelut.

Parkanon kaupunki	Budjettiyhteenveto				
INTIME/Talouden Suunnittelu	LT10 KESKUSVAALILAUTAKUNTA				
Selite	Tilinpäätös 2021	TA-arvio 2022	LTK esitys 2023	Erotus TA 2022	muutos % TA 2022
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	7 396	5 500	8 000	2 500	45
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7 396	5 500	8 000	2 500	45
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-14 684	-3 500	-14 500	-11 000	314
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-791	-430	-770	-340	79
Muut henkilösivukulut	-169	-90	-120	-30	33
Palvelujen ostot	-10 146	-2 500	-5 000	-2 500	100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 521		-500	-500	
Avustukset					
Muut toimintakulut	-942				
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-28 253	-6 520	-20 890	-14 370	220
TOIMINTAKATE	-20 857	-1 020	-12 890	-11 870	1 164

Käyttötalouden määrärahat

Parkanon kaupunki	Budjettiyhteenvedo				
INTIME/Talouden Suunnittelu	LT20 TARKASTUSLAUTAKUNTA				
Selite	Tilinpäätös 2021	TA-arvio 2022	LTK esitys 2023	Erotus TA 2022	muutos % TA 2022
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ					
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-6 000	-7 000	-7 000		
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-56	-300	-100	200	-67
Muut henkilösivukulut	-13	-50		50	-100
Palvelujen ostot	-18 029	-27 100	-27 100		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Avustukset					
Muut toimintakulut	-1 176				
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-25 274	-34 450	-34 200	250	-1
TOIMINTAKATE	-25 274	-34 450	-34 200	250	-1

Parkanon kaupunki	Budjettiyhteenvedo				
INTIME/Talouden Suunnittelu	LT25 KAUPUNGINVALTUUSTO				
Selite	Tilinpäätös 2021	TA-arvio 2022	LTK esitys 2023	Erotus TA 2022	muutos % TA 2022
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ					
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-52 468	-52 500	-52 500		
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-2 565	-2 280	-1 280	1 000	-44
Muut henkilösivukulut	-418	-50		50	-100
Palvelujen ostot	-30 986	-7 000	-7 000		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 779	-2 500	-5 000	-2 500	100
Avustukset					
Muut toimintakulut	-6 631	-500	-500		
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-116 847	-64 830	-66 280	-1 450	2
TOIMINTAKATE	-116 847	-64 830	-66 280	-1 450	2

Käyttötalouden määrärahat

Parkanon kaupunki	Budjettiyhteenveto				
INTIME/Talouden Suunnittelu	LT30 KAUPUNGINHALLITUS				
Selite	Tilinpäätös 2021	TA-arvio 2022	LTK esitys 2023	Erotus TA 2022	muutos % TA 2022
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	220 809	151 100	225 600	74 500	49
Maksutuotot	9 049				
Tuet ja avustukset	1 051 340	100 000	135 000	35 000	35
Muut toimintatuotot	493 747	181 000	131 000	-50 000	-28
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 774 945	432 100	491 600	59 500	14
Valmisteverastojen muutos					
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-799 737	-711 150	-1 018 800	-307 650	43
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-684 275	-539 770	-644 450	-104 680	19
Muut henkilösivukulut	-5 610	-25 440	-32 100	-6 660	26
Palvelujen ostot	-3 030 085	-2 069 100	-1 842 700	226 400	-11
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-134 577	-101 000	-77 000	24 000	-24
Avustukset	-189 481	-505 000	-487 000	18 000	-4
Muut toimintakulut	-687 552	-596 700	-514 100	82 600	-14
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 531 317	-4 548 160	-4 616 150	-67 990	1
TOIMINTAKATE	-3 756 372	-4 116 060	-4 124 550	-8 490	0

Käyttötalouden määrärahat

Parkanon kaupunki	Budjettiyhteenvedo				
INTIME/Talouden Suunnittelu	LT60 SIVISTYSLAUTAKUNTA				
Selite	Tilinpäätös 2021	TA-arvio 2022	LTK esitys 2023	Erotus TA 2022	muutos % TA 2022
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	271 413	271 382	232 666	-38 716	-14
Maksutuotot	244 622	216 020	186 020	-30 000	-14
Tuet ja avustukset	371 568	52 749	95 749	43 000	82
Muut toimintatuotot	37 548	29 661	29 661		
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	925 151	569 812	544 096	-25 716	-5
Valmisteverastojen muutos					
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-5 577 652	-5 239 955	-5 587 501	-347 546	7
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 196 054	-1 140 636	-1 199 926	-59 290	5
Muut henkilösivukulut	-151 016	-181 010	-192 940	-11 930	7
Palvelujen ostot	-1 182 750	-1 209 220	-1 191 918	17 302	-1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-518 167	-487 137	-517 594	-30 457	6
Avustukset	-289 712	-281 900	-281 900		
Muut toimintakulut	-334 591	-256 251	-290 551	-34 300	13
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 249 942	-8 796 109	-9 262 330	-466 221	5
TOIMINTAKATE	-8 324 791	-8 226 297	-8 718 234	-491 937	6

Käyttötalouden määrärahat

Parkanon kaupunki	Budjettiyhteenveto				
INTIME/Talouden Suunnittelu	LT70 TEKNINEN LAUTAKUNTA				
Selite	Tilinpäätös 2021	TA-arvio 2022	LTK esitys 2023	Erotus TA 2022	muutos % TA 2022
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	264 652	235 405	313 305	77 900	33
Maksutuotot	20 793	44 500	25 050	-19 450	-44
Tuet ja avustukset					
Muut toimintatuotot	657 385	624 130	2 494 350	1 870 220	300
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	942 830	904 035	2 832 705	1 928 670	213
Valmisteverastojen muutos					
Valmistus omaan käyttöön	129 686	136 230	128 380	-7 850	-6
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-1 210 384	-1 296 435	-1 219 820	76 615	-6
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-290 552	-330 000	-291 670	38 330	-12
Muut henkilösivukulut	-34 013	-47 850	-44 680	3 170	-7
Palvelujen ostot	-1 577 302	-1 427 183	-1 514 760	-87 577	6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 007 715	-1 062 300	-1 099 100	-36 800	3
Avustukset	-14 852	-65 000	-60 000	5 000	-8
Muut toimintakulut	-324 780	-242 580	-372 130	-129 550	53
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 459 598	-4 471 348	-4 602 160	-130 812	3
TOIMINTAKATE	-3 387 082	-3 431 083	-1 641 075	1 790 008	-52

Käyttötalouden määrärahat

Parkanon kaupunki	Budjettiyhteenvedo				
INTIME/Talouden Suunnittelu	LT78 RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUN				
Selite	Tilinpäätös 2021	TA-arvio 2022	LTK esitys 2023	Erotus TA 2022	muutos % TA 2022
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	22 980	22 500	22 500		
Maksutuotot	109 571	89 200	89 200		
Tuet ja avustukset	5 523				
Muut toimintatuotot					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	138 074	111 700	111 700		
Valmisteverastojen muutos					
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-138 955	-146 473	-209 473	-63 000	43
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-40 508	-47 512	-42 189	5 323	-11
Muut henkilösivukulut	-4 671	-4 490	-6 660	-2 170	48
Palvelujen ostot	-491 111	-522 735	-228 233	294 502	-56
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-894	-11 447	-17 667	-6 220	54
Avustukset	-8 500	-10 000	-10 000		
Muut toimintakulut	-17 860	-58 034	-76 234	-18 200	31
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-702 499	-800 691	-590 456	210 235	-26
TOIMINTAKATE	-564 425	-688 991	-478 756	210 235	-31

Tuloslaskelmat ja tunnusluvut

Tuloslaskelman tunnusluvut

Tuloslaskelman tunnusluvut	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot prosenttia toimintakului	29 %	31 %	27 %	21 %	21 %	21 %
Vuosikate prosenttia poistoista	123 %	85 %	43 %	191 %	133 %	108 %
Vuosikate €/asukas	410	300	147	658	457	374
Asukasmäärä	6358	6363	6274	6240	6240	6220

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$. Tunnusluvulla kuvataan maksurahoituksen osuutta toimintamenoista.

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Tunnusluku osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poisto. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa / asukas Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa.

TULOSLASKELMA	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Erotus TA 2022	% v. 2022	TS 2024	TS 2025
Ulkoiset+ sisäiset				LTK/KH esitys				
				Ulk+sis				
Toimintatuotot								
Myyntituotot	11 672 103	11 541 652	11 919 499	794 071	-11 125 428	93 %	817 771	841 971
Maksutuotot	3 884 007	4 335 795	3 648 620	300 270	-3 348 350	92 %	309 070	318 270
Tuet ja avustukset	702 577	1 564 300	239 249	238 749	-500	0 %	245 949	253 149
Muut toimintatuotot	1 300 270	1 945 510	1 055 291	2 655 011	1 599 720	-152 %	2 809 311	2 893 211
Toimintatuotot yhteensä	17 558 957	19 387 257	16 862 659	3 988 101	-12 874 558	76 %	4 182 101	4 306 601
Valmistus omaan käyttöön	120 674	129 687	136 230	128 380	-7 850	6 %	125 000	125 000
	17 679 631	19 516 944	16 998 889	4 116 481	-12 882 408	76 %	4 307 101	4 431 601
Toimintakulut					0			
Henkilöstökulut	-11 002 664	-11 401 989	-11 211 056	-10 566 479	644 577	6 %	-10 937 609	-11 262 109
Palvelujen ostot	-41 930 492	-44 069 112	-43 562 031	-4 816 711	38 745 320	89 %	-4 975 211	-5 117 411
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-2 979 642	-3 063 130	-2 789 709	-1 716 861	1 072 848	38 %	-1 788 161	-1 837 561
Avustukset	-2 635 276	-2 460 012	-2 920 400	-838 900	2 081 500	71 %	-862 700	-888 500
Muut toimintakulut	-1 461 789	-2 444 053	-1 199 180	-1 253 515	-54 335	-5 %	-1 294 615	-1 331 915
Toimintakulut yhteensä	-60 009 863	-63 438 296	-61 682 376	-19 192 466	42 489 910	69 %	-19 858 296	-20 437 496
					0			
Toimintakate	-42 330 232	-43 921 352	-44 683 487	-15 075 985	29 607 502	66 %	-15 551 195	-16 005 895
					0			
Verotulot	23 803 482	25 128 634	24 500 000	14 566 000	14 566 000	41 %	14 060 000	14 269 000
Valtionosuudet	21 632 782	21 303 749	21 687 248	5 426 383	4 226 464	75 %	5 145 133	4 863 883
Siirtymäkauden tasaus					0			
					0			
Rahoitustuotot- ja kulut yht.	-502 279	-603 234	-579 000	-811 000	-232 000	-40 %	-800 000	-800 000
Vuosikate	2 603 753	1 907 797	924 761	4 105 398	3 180 637	-344 %	2 853 938	2 326 988
Poistot	-2 111 073	-2 252 405	-2 145 000	-2 145 000	-2 145 000	0 %	-2 145 000	-2 145 000
Tilikauden tulos	492 680	-344 608	-1 220 239	1 960 398	1 035 637	261 %	708 938	181 988

Investoinnit

Investoinnit esitetään omaisuusryhmittäin ja vastuutoimielimittäin.

Sitovana tasona valtuuston nähdessä vähintään 168.000 euron hanke ja 84.000 euron irtaimistohankinta, pienet hankkeet yhteensä omaisuusryhmittäin. Vähintään 10.000 euron hankinta on investointimeno.

Kaikki vuodet ilman vesilaitosta.

Kiinteä omaisuus Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus

KIINTEÄ OMAISUUS	TA2019	TP2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-463 952	-464 428	-100 000		-100 000	-74 265	-100 000	-100 000	-350 000	-100 000	
Tulot	100 000	93 727	100 000		100 000	117 974	100 000	100 000	350 000	100 000	
Netto, sitova	-363 952	-370 701	0	0	0	43 709	0	0	0	0	0

Arvopaperit Kaupunginhallitus

OSAKKEET JA OSUUDET	TA 2019	TP2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	0	-321 746	0	-1 037 012	-1 037 012	-977 629	0	0	0	0	0
Tulot	1 341 000	1 341 714	141 000		141 000	546 714	141 000		141 000	141 000	141 000
Netto, sitova	1 341 000	1 019 968	141 000	-1 037 012	-896 012	-430 915	141 000	0	141 000	141 000	141 000

Talonrakennus Tekninen lautakunta

PIENET RAKENNUSHANKKEET	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-180 000	-22 498	-150 000	25 000	-125 000	-114 037	-120 000	-100 000	-200 000	-100 000	
uimarannat									-10 000		
Rauhanan palvelukeskus									-90 000		
Kuttikallion päiväkodin aidan jatke									-30 000		
Kallion päiväkodin piha-alueetta ympäröivän aidan uusiminen									-5 000		
Nuorisotila Sulonen vesikatkon uusiminen									-15 000		
Lukio									-50 000		
Tulot						7 300					
Netto, sitova	-180 000	-22 498	-150 000	25 000	-125 000	-106 737	-120 000	-100 000	-200 000	-100 000	0

PERUSKORJAUS Urheilutalo	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	0	0	0		0		0	0	0	-250 000	
Tulot	0	0	0		0		0	0	0	80 000	
Netto, sitova	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-170 000	0

Lattian peruskorjaus ym. 2024

KAUPUNGINTALO	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-140 000	-139 452	-200 000	50 000	-150 000	-112 063	-100 000	-150 000	-112 000	-100 000	
Sisäkköjen/valaistuksen uusiminen, ikkunoiden uusiminen itä-/ eteläsivun osalta									-100 000		
Kuulutusjärjestelmä									-12 000		
Tulot											
Netto, sitova	-140 000	-139 452	-200 000	50 000	-150 000	-112 063	-100 000	-150 000	-112 000	-100 000	0

TERVEYSKESKUKSEN

PERUSKORJAUS	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-100 000	-77 157	-30 000	0	-30 000	-15 536	-30 000	-150 000	-210 000	-100 000	
Potilashuoneiden /wc-tilojen saneeraus, ikkunoiden uusiminen.									-140 000		
LVIAS-järjestelmien suunnittelu									-70 000		
Tulot											
Netto, sitova	-100 000	-100 000	-77 157	-30 000	0	-30 000	-30 000	-150 000	-210 000	-100 000	

Tehost. palveluasumisen yksikkö	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto, sitova	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Investoinnit

KOULUKAMPUS	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-100 000	-111 525	0	0	0	0	-75 000	-50 000	-110 000	-50 000	
varaus muutoksiin ja pts-suunnitelman mukaisiin korjauksiin vuosittain tukkipuisto									-60 000		
Tulot	0	0							-50 000		
Netto, sitova	-100 000	-111 525	0	0	0	0	-75 000	-50 000	-110 000	-50 000	0

LEIRINTÄALUE	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	0	0	0	0	0	0	-50 000		-30 000	-20 000	
Alueen aidan uusiminen/ korjaus									-30 000		
Tulot											
Netto, sitova	0	0	0	0	0	0	-50 000	0	-30 000	-20 000	0

PAPPILANPOLUN TUKIASUNTOKOHDE	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-1 083 333	-360 257	-3 000 000	-400 000	-3 400 000	-3 299 109	-10 000	0	-40 000		
Ulko-ovien ja käytävien ovien automatisointi									-40 000		
Tulot	400 000	0	1 000 000		1 000 000	815 805					
Netto, sitova	-683 333	-360 257	-2 000 000	-400 000	-2 400 000	-2 483 304	-10 000	0	-40 000	0	0

TALONRAKENNUS	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-1 603 333	-710 889	-3 380 000	-325 000	-3 705 000	-3 540 745	-385 000	-450 000	-702 000	-619 999	
Tulot	400 000	0	1 000 000	0	1 000 000	823 105	0	0	0	80 000	0
Netto	-1 203 333	-710 889	-2 380 000	-325 000	-2 705 000	-2 717 640	-385 000	-450 000	-702 000	-539 999	0
			3 380 000			-3 517 023					

Kiinteät rakenteet ja laitteet

PIENET KIINTEÄT RAKENTEET	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-300 000	-170 248	-160 000	75 000	-85 000	-107 713	-60 000	0	-90 000	-100 000	
Lähiliikuntahanke (Leikkosen sillan kohdalle ponttoonisilta ja liityntärampit) skeitti-, pumptrackradan ja liikennepuiston suunnittelu									-50 000		
Tulot	0	22 500	50 000		50 000	37 500	20 000	0	0	0	0
Netto, sitova	-300 000	-147 748	-110 000	75 000	-35 000	-70 213	-40 000	0	-90 000	-100 000	0

URHEILUKENTTÄ	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-30 000	-9 901	-30 000	0	-30 000	0	0				
Tulot					0						
Netto, sitova	-30 000	-9 901	-30 000	0	-30 000	0	0	0	0	0	0

PIENET YMP.TYÖT	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-30 000	-29 765	-60 000		-60 000	-48 556	-60 000	-50 000	-60 000	-100 000	
Tulot											
Netto, sitova	-30 000	-29 765	-60 000	0	-60 000	-48 556	-60 000	-50 000	-60 000	-100 000	0

PIENET KADUNRAK.TYÖT	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-389 000	-37 845	-470 000	80 000	-390 000	-207 430	-380 000	-380 000	-340 000	-140 000	
Koulukatu (jättöliikenteen muutokset)									-110 000		
Mannerheimintien peruskorj.									-90 000	-140 000	
Vehomäenkatu peruskorj.									-100 000		
ennakoimattomat työt									-40 000		
Tulot											
Netto, sitova	-389 000	-37 845	-470 000	80 000	-390 000	-207 430	-380 000	-380 000	-340 000	-140 000	0

PIENET VAL.KOhteet	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-85 000	-88 557	-76 000		-76 000	-67 554	0	-50 000	-50 000	-50 000	
Alanderinkaari									-20 000		
Vainionkatu, Rauhalanraitti, Kalliokivenkatu									-30 000		
Tulot						0					
Netto, sitova	-85 000	-88 557	-76 000	0	-76 000	-67 554	0	-50 000	-50 000	-50 000	0

Investoinnit

PIENET PÄÄLL.KOHT.	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-309 000	-308 897	-285 000		-285 000	-291 920	-256 000	-250 000	-280 000	-250 000	
Parkanontie (Niementie-Aureentie)									-55 000		
Satakunnankatu (Parkanontie-Keskuskatu)									-25 000		
Niementie klv (välit Parkanont.-Teollisuust. Ja Lidl-Keskuskatu)									-40 000		
Uusivatusentie paikkaukset									-20 000		
ennakoimattomat									-70 000		
Koulukatu-Koulukuja									-30 000		
Tulot									-40 000		
Netto, sitova	-309 000	-308 897	-285 000	0	-285 000	-291 920	-256 000	-250 000	-280 000	-250 000	0

TUOMIK.-TUOMENHAARA KLV	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	0	0	-40 000	0	-40 000	-38 093	-150 000	-100 000	-50 000		
Tulot	0	0	0				0	0	0		
Netto, sitova	0	0	-40 000	0	-40 000	-38 093	-150 000	-100 000	-50 000	0	0

TEHTAANTIE + KLV	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	0	0	0	0	0		-85 000	-20 000	-50 000	-200 000	
Tulot	0	0	0				0	0	0		
Netto, sitova	0	0	0	0	0	0	-85 000	-20 000	-50 000	-200 000	0

NIEMENPERÄNTIE PERUSKORJAUS	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	0	0	-10 000	0	-10 000	-7 858	0	-100 000	-40 000		
Tulot	0	0	0						0		
Netto, sitova	0	0	-10 000	0	-10 000	-7 858	0	-100 000	-40 000	0	0

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-1 628 000	-1 585 515	-1 281 000	155 000	-1 126 000	-893 925	-1 061 000	-950 000	-960 000	-840 000	0
Tulot	0	22 500	50 000	0	50 000	37 500	20 000	0	0	0	0
Netto	-1 628 000	-1 563 015	-1 231 000	155 000	-1 076 000	-856 425	-1 041 000	-950 000	-960 000	-840 000	0

Irtain omaisuus

Kaupunginhallitus

YLEISHALLINNON IRTAIMISTO	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-100 000	-97 591	-100 000	0	-100 000	-96 827	-100 000	-60 000	-100 000		
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Netto, sitova	-100 000	-97 591	-100 000	0	-100 000	-96 827	-100 000	-60 000	-100 000	0	0

Tietohallinto

Perusturvalautakunta

PERUSTURVAN IRTAIMISTO	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-30 000	-14 128	-50 000	0	-50 000	0	-170 000	-150 000			
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0			
Netto, sitova	-30 000	-14 128	-50 000	0	-50 000	0	-170 000	-150 000	0	0	0

Sivistyslautakunta

SIVISTYKSEN IRTAIMISTO	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-30 000	-1 333 055	-30 000	0	-30 000	-31 082	-30 000	-30 000	-50 000		
Tulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Netto, sitova	-30 000	-1 333 055	-30 000	0	-30 000	-31 082	-30 000	-30 000	-50 000	0	0

Tekninen lautakunta

TEKNISEN IRTAIMISTO	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-30 000	-56 242	-70 000	0	-70 000	-36 757	-120 000	-60 000	-20 000		
muu irtaimisto									-20 000		
Tulot	0	81 094	0	0	0	0	0	0	0		
Netto, sitova	-30 000	24 852	-70 000	0	-70 000	-36 757	-120 000	-60 000	-20 000	0	0

IRTAIN OMAISUUS	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-190 000	-1 501 016	-250 000	0	-250 000	-164 666	-420 000	-300 000	-170 000	0	0
Tulot	0	81 094	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	-190 000	-1 419 922	-250 000	0	-250 000	-164 666	-420 000	-300 000	-170 000	0	0

INVESTOINNIT	TA 2019	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	TP 2020	TS 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Menot	-3 885 285	-4 583 594	-5 011 000	-1 207 012	-6 218 012	-5 651 230	-1 966 000	-1 800 000	-2 182 000	-1 559 999	0
Tulot	1 841 000	1 539 035	1 291 000	0	1 291 000	1 525 293	261 000	100 000	491 000	321 000	141 000
Netto	-2 044 285	-3 044 559	-3 720 000	-1 207 012	-4 927 012	-4 125 937	-1 705 000	-1 700 000	-1 691 000	-1 238 999	141 000

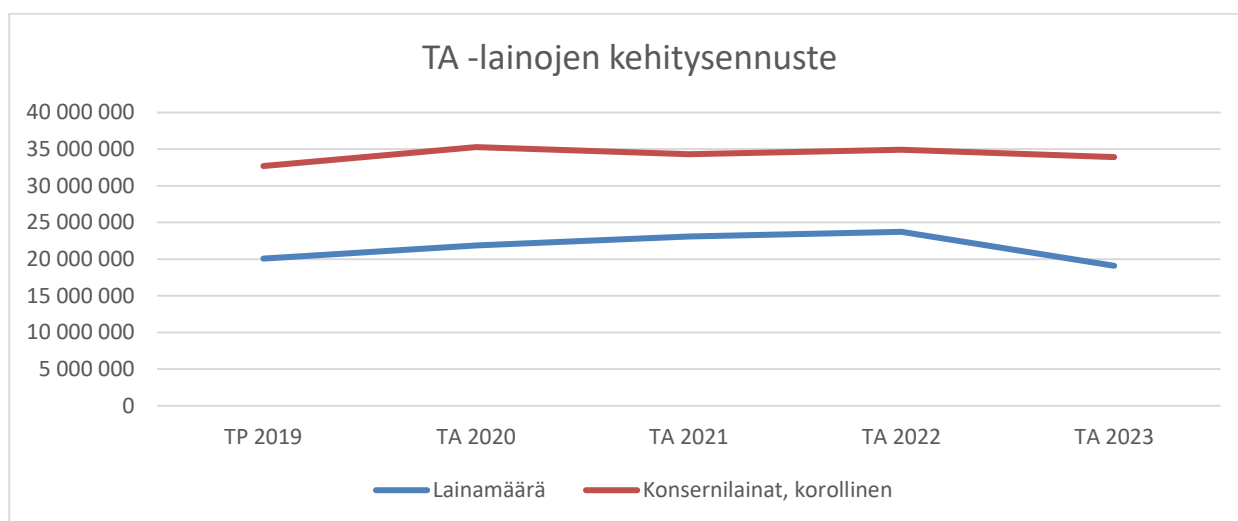
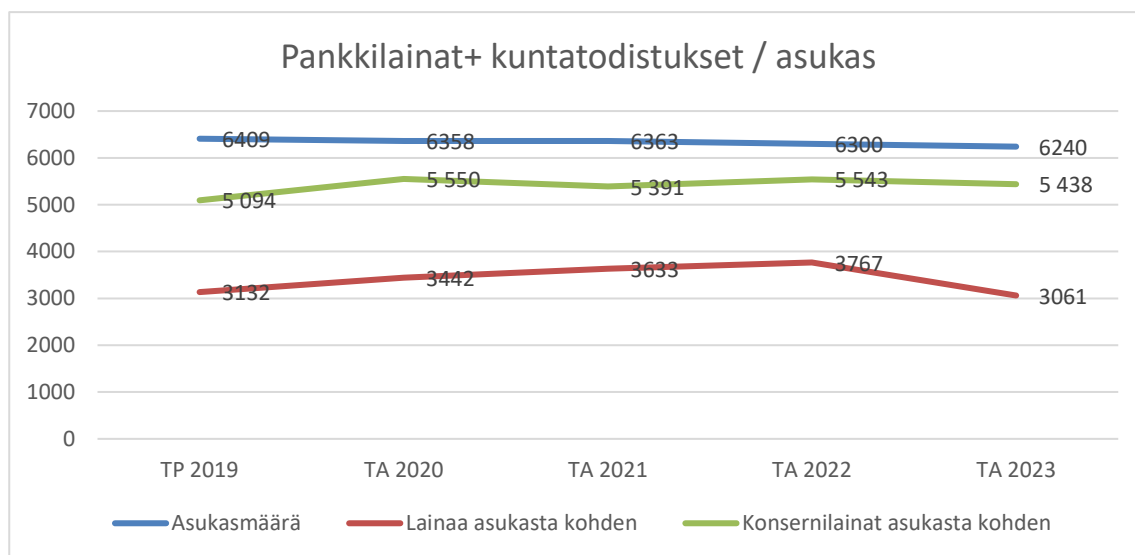
Rahoituslaskelma ja tunnusluvut

Rahoituslaskelma ja tunnusluvut

RAHOITUSLASKELMA

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	2 603 751	1 907 797	991 361	4 105 398	2 853 938	2 326 988
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
myyntivoitto/tappio	12 614	-220 627	0	0	0	0
	2 616 365	1 687 170	991 361	4 105 398	2 853 938	2 326 988
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-5 123 881	-1 812 954	-1 830 000	-2 182 000	-1 500 000	-1 500 000
Rahoitusosuudet						
investointimenoihin	1 002 319	251 860	241 000	491 000	300 000	300 000
Pysyvien vastaavien						
hyödykkeiden luovutustulot	522 974	107 279		0	0	0
Investoinnit netto	-3 598 588	-1 453 815	-1 589 000	-1 691 000	-1 200 000	-1 200 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-982 223	233 355	-597 639	2 414 398	1 653 938	1 126 988
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-31 250	0	0	0		0
Antolainasaamisten vähennykset	83 250	14 111	30 000	30 000	30 000	30 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000	0	0	0		0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-693 930	-984 358	-984 358	-984 358	-984 358	-984 358
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 500 000	0	1 600 000	0		0
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	863 758	-530 259	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000
Toimeksiantovarot yms.	11 513	7 687	10 000	10 000	10 000	10 000
Vaihto-omaisuuden muutos	-67 825	67 864	-70 000	-70 000	-70 000	-70 000
Saamisten muutos	-8 095	-27 894	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Korottomien velkojen muutos	928 165	-577 916	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	2 721 828	-1 500 506	505 642	-1 094 358	-1 094 358	-1 094 358
Rahavarojen muutos	1 739 605	-1 267 151	-91 997	1 320 040	559 580	32 630
Rahavarojen muutos			-91 997	1 320 040	559 580	32 630
Rahavarat 31.12.	3 175 681	1 908 530	1 816 533	3 136 573	3 696 153	3 728 783
Rahavarat 1.1.	1 436 076	3 175 681	1 908 530	1 816 533	3 136 573	3 696 153

Rahoituslaskelma ja tunnusluvut

Kaupungin velkavastuut:

- Leasingvastuu Kampuksen osalta Kuntarahoitukselle 31.12.2023 13,3 milj.
- Lainamäärä 31.12.2023 on arviolta 19,1 milj. euroa, josta kuntatodistuksia noin 2,5 milj. euroa.

Talousarviovuonna Kampuksen leasinglainoja lyhennetään noin 490 tuhatta euroa ja korkokustannukset niistä ovat noin 120 tuhatta euroa vuodessa.

Muita pitkäaikaisia lainoja lyhennetään 807 tuhatta euroa talousarviovuonna ja korkokulut niistä ovat noin 280 tuhatta euroa.

Rahoituslaskelma ja tunnusluvut

Lainanottovaltuudet on syytä vahvistaa talousarvion yhteydessä 5 miljoonaan euroon.

Varsinaisen lainanottovaltuuden lisäksi annetaan valtuus enintään 10 miljoonan euron tilapäisrahoituksen ottamiseen kuntatodistuksien muodossa.

Henkilöstöosa

Henkilöstömuutokset talousarviossa

Suunnittelukaudella tavoitteena on kohdistaa henkilöstöresurssit tehokkaasti oikeisiin asioihin kaikilla organisaatiotasolla ja vähentää henkilökunnan kokonaismitoitusta lievästi. Avoimien tehtävien täyttämistä harkitaan tarkoin. Tehtävien tullessa avoimiksi esim. eläköitymisten myötä tarkastellaan tehtäväkokonaisuuksien kehittämistä mm. teknologiaa ja työparimallia hyödyntämällä. Samalla pyritään entistä parempaan kustannustehokkuuteen. Samalla henkilöstölle tarjoutuu mahdollisuuksia työnkiertoon ja kouluttautumiseen uusiin tehtäviin. Uusista viroista/toimista pääsääntöisesti pidättäydytään.

Henkilöstön rekrytoinneissa aina ensisijaisesti selvitetään sisäisten siirtojen mahdollisuus, eläköitymiset tarkastellaan tapauskohtaisesti. Hallintosäännön mukaan toimien kelpoisuusehdoista päättää se, joka ottaa palvelussuhteeseen, ellei toisin ole säädetty tai määrätty. Valtuusto päättää virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta. Kuntalain 88 §:ssä todetaan, että kun virka, jossa ei käytetä julkista valtaa, tulee avoimeksi, se lakkautetaan.

Parkanon kaupungin palveluksessa oli 1.12.2022 173 vakinaista ja 76 määräaikaista työntekijää.

	Hallinto	Perusturva	Sivistys	Tekninen
Vakinaiset	7	17	117	32
Määräaikaiset	5	13	54	4

1.1.2023 Pirkanmaan hyvinvointialueen palvelukseen siirtyy liikkeenluovutuksella 26 henkilöä sekä 9 lepäävää palvelussuhdetta. (8.12.2022 päivitetyn tiedon mukaan).

Seuraavassa on kuvattu vakinaisen henkilöstön määrän kehitys vuosina 2005-2022

Vuosi	Kaikki	Hallinto	Terveys	Sosiaali	Sivistys	Tekninen
2005	369	16	76	125	109	43
2006	353	16	68	129	100	40
2007	350	15	68	135	93	39
2008	354	15	71	139	91	38
2009	359	15	69	92	126	57
2010	360	15	70	95	124	56
2011	349	14	68	95	119	53
2012	347	14	66	97	116	54
2013	382	15	63	127	124	53
2014	395	15	70	133	123	54
2015	206	15	1	12	128	50
2016	194	13	1	16	116	48
2017	185	15	2	13	112	43
2018	180	21	2	10	114	33
2019	185	22	2	12	119	30
2020	178	14	1	12	123	28
2021	178	14	2	14	121	27
2022	169	7***	1	16	117	32

* 30.4.2021 tilanne

*** rakennus- ja ympäristötarkastaja siirtyivät 1.8.2022 teknisiin palveluihin ja kuntakokeilun henkilöstö siirtyi 1.9.2022 hallinnon tukipalveluihin.

Lakkautettavat ja perustettavat virat ja toimet

Lakkautettavat virat:

- tarkastusinsinöörin virka lakkautetaan 1.1.2023 lukien

Uudet virat ja toimet:

- kiinteistöhuollon työnjohtajan ma. toimi 1.1.2023-31.12.2026 (ei palkata, KH 28.11.)
- apulaisrakennustarkastajan ma virka 1.2.2023-30.7.2024
- työkykykoordinaattorin virka (ei palkata, KH 28.11.)

Nimikemuutos:

- Kehitysjohtajan viran nimikemuutos hallinto- ja talousjohtajaksi

PARKANON KAUPUNGIN VAKINAISET VIRAT JA TOIMET 1.12.2022

KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunginjohtaja Virka

TALOUSPALVELUT

Hallinto- ja talousjohtaja Virka

KANSLIAPALVELUT

Kaupunginsihteeri Virka

HENKILÖSTÖPALVELUT

Henkilöstöpäällikkö Virka

TOIMISTOPALVELUT

Tiedonhallintasihteeri Toimi

ICT-PALVELUT

Tietohallintojohtaja Toimi

Järjestelmäasiantuntija Toimi

PUHELINVAIHDE

Palvelusihteeri Toimi

TYÖLLISYYPALVELUT

Työllisyyskoordinaattori Virka

Omavalmentaja Virka ma. virka 30.6.2023 asti

Palveluohjaaja Virka

SIVISTYSPALVELUT

HALLINTO, KULTTUURI, NUORISO PALVELUT

Sivistysjohtaja Virka

Vapaa-aikatoimenohjaaja Toimi

Vastaava työpajan ohjaaja Toimi

Nuoriso-ohjaaja Toimi

Toimistos sihteeri Toimi

KIRJASTOPALVELUT

Kirjastonjohtaja Virka

Informaatikko Virka

Kirjastonhoitaja	Toimi
Kirjastovirkailija	Toimi
Kirjastovirkailija	Toimi osa-aikainen 50 %

LUKIOKOULUTUS

Englanninkielen lehtori	Virka
Lukion ja peruskoulun yhteinen lehtori	Virka
Lukion ja peruskoulun yhteinen lehtori	Virka
Lukion ja peruskoulun yhteinen lehtori	Virka
Lukion ja peruskoulun yhteinen lehtori	Virka
Lukion ja peruskoulun yhteinen opettaja	Virka
Matematiikan ja fysiikan lehtori	Virka
Äidinkielen lehtori	Virka
Koulusihteeri	Toimi

PERUSKOULUTUS

Johtava rehtori	Virka
Rehtori	Virka
Rehtori	Virka
Biologian ja maantieteen lehtori	Virka
Englannin- ja ruotsinkielen lehtori	Virka
Englannin- ja ruotsinkielen lehtori	Virka
Erityisluokanopett., mukautettu opetus	Virka
Erityisluokanopettaja/erityisopettaja	Virka
Erityisopettaja	Virka
Erityisluokan opettaja	Virka
Erityisluokan opettaja	Virka
Erityisopettaja,peruskoulussa	Virka
Erityisopettaja,peruskoulussa	Virka
Erityisopettaja,peruskoulussa	Virka
Historian ja yhteiskuntaopin lehtori	Virka
Kotitalouden lehtori	Virka
Luokanopettaja	Virka
Luokanopettaja	Virka
Matematiikan,fysiikan ja kemian lehtori	Virka
Matemat., fysiikan ja tietotekn. opett.	Virka
Opinto-ohjaaja	Virka
Peruskoulun luokanopettaja	Virka
Peruskoulun luokanopettaja	Virka
Peruskoulun luokanopettaja	Virka
Peruskoulun luokanopettaja	Virka
Peruskoulun luokanopettaja	Virka
Peruskoulun luokanopettaja	Virka
Peruskoulun luokanopettaja	Virka

Peruskoulun luokanopettaja	Virka
Peruskoulun luokanopettaja	Virka
Peruskoulun luokanopettaja	Virka
Peruskoulun luokanopettaja	Virka
Peruskoulun luokanopettaja	Virka
Peruskoulun luokanopettaja	Virka
Peruskoulun luokanopettaja	Virka
Peruskoulun luokanopettaja	Virka
Peruskoulun ja lukion yhteinen lehtori	Virka
Teknisen työn opettaja	Virka
Tekstiilityön lehtori	Virka
Yläasteen ja lukion yhteinen lehtori	Virka
Yläasteen ja lukion yhteinen lehtori	Virka
Yläasteen ja lukion yhteinen lehtori	Virka
Äidinkielen lehtori	Toimi
Äidinkielen lehtori	Virka
Palvelukoordinaattori	Toimi
Vastaava ohjaaja	Toimi
Lasten ja nuorten erityisohjaaja	Toimi
Koulunkäyntiohjaaja	Toimi
Koulunkäyntiohjaaja	Toimi
Koulunkäyntiohjaaja	Toimi
Koulunkäyntiohjaaja	Toimi
Koulunkäyntiohjaaja	Toimi
Koulunkäyntiohjaaja	Toimi
Koulunkäyntiohjaaja	Toimi
Koulunkäyntiohjaaja	Toimi
Pedagoginen tvt-asiantuntija	Toimi
Kasvatustyön palveluvastaava	Toimi
Koulukuraattori	Virka siirtyy soteen 1.1.2023
Koulusihteeri	Toimi

PERHEPÄIVÄHOITO

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	Virka
Perhepäivähoitaja	Toimi
Perhepäivähoitaja	Toimi
Perhepäivähoitaja	Toimi
Perhepäivähoitaja	Toimi
Perhepäivähoitaja	Toimi
Perhepäivähoitaja	Toimi
Perhepäivähoitaja	Toimi

VARHAISKASVATUS

Päiväkodin johtaja	Virka
--------------------	-------

Varhaiskasvatuksen opettaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen opettaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen opettaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen opettaja	Virka
Varhaiskasvatuksen opettaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen opettaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen opettaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen opettaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen opettaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Toimi
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Toimi

RUOKAPALVELUT

Kokki	Toimi
Kokki	Toimi
Kokki	Toimi
Ruokapalveluesimies	Toimi
Ruokapalvelutyöntekijä	Toimi
Ruokapalvelutyöntekijä	Toimi
Ruokapalvelutyöntekijä	Toimi
Ruokapalvelutyöntekijä	Toimi

TEKNISET PALVELUT

TEKNINEN TOIMISTO

Tekninen johtaja	Virka
Tarkastusinsinööri	Virka virka lakkautetaan 1.1.2023 lukien
Tekninen isännöitsijä	Toimi
Toimistosihiteeri	Toimi

KAAVOITUS- JA MITTAUS

Maankäyttöpäällikko	Virka
---------------------	-------

Kartoittaja	Toimi
Tekninen assistentti	Toimi
Paikkatietokäsittelijä	Toimi

RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖ

Rakennustarkastaja	Virka
Ympäristötarkastaja	Virka
Lupasihteeri	Toimi

PUISTOT

Puistotyönjohtaja	Toimi
Puistotyöntekijä	Toimi
Puistotyöntekijä	Toimi

LIIKENNEVÄYLÄT JA ALUEET

Kunnallistekniikan päällikkö	Virka
Kunnossapitomestari	Toimi
Ammattimies	Toimi
Ammattimies	Toimi

KIINTEISTÖT

Ammattimies	Toimi
Ammattimies	Toimi
Ammattimies	Toimi
Kirvesmies	Toimi
Remonttimies-kiinteistönhoitaja	Toimi

LIIKUNTAPAIKAT

Liikuntapaikkojen hoitaja	Toimi	*1.1.2023 sivistyspalveluihin
Liikuntapaikkojen hoitaja	Toimi	*1.1.2023 sivistyspalveluihin
Liikuntapaikkojen hoitaja	Toimi	*1.1.2023 sivistyspalveluihin

SIIVOUSPALVELUT

Siivouspalveluesimies	Toimi
Toimitilahuoltaja	Toimi
Toimitilahuoltaja	Toimi
Toimitilahuoltaja	Toimi
Toimitilahuoltaja	Toimi
Toimitilahuoltaja	Toimi